

Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΝΟΡΙΑΚΟΥ ΚΛΗΡΟΥ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

ΕΤΟΣ Ζ' | ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19 | 1 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1958 | ΑΡΙΘ. 23

Ο ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΚΑΙ Η ΖΩΗ ΤΟΥ

Ὁ Πνευματικὸς εἶναι ἡ ὑπέροχος καὶ ἀξιοθαύμαστος ἐκείνη προσωπικότης, ἡ ὁποία ἐνσαρκώνει τὸ λεχθὲν περὶ τοῦ Μεγ. Βασιλείου «ὁ λόγος τοῦ ἦτο βροντῆ καὶ ὁ βίος τοῦ ἀστραπῆ». Διότι μόνον μία τοιαύτη ἀπαστράπτουσα πνευματικὴ καὶ ἐνάρετος ζωὴ συμβιβάζεται πρὸς τὸ ἀξίωμα καὶ τὴν ἀποστολὴν αὐτοῦ. Ἡ πνευματικότης τοῦ ἀπλοῦται ὡς «εὐωδία Χριστοῦ» εἰς τὸ περιβάλλον καὶ δημιουργεῖ τὰς ἀρίστας προϋποθέσεις διὰ τὴν ἀναγέννησιν τῶν ψυχῶν καὶ τὴν πρόοδον αὐτῶν. Οἱ Χριστιανοὶ ἐλκύνονται ἀπὸ τὸ ἀκτινοβολοῦν ὕψος τῆς ἀρετῆς του, προθύμως τὸν πλησιάζουν καὶ ἀνεπιφυλάκτως ἀνοίγουν τὰς ψυχὰς των. Ἄρεται ὡς ἡ βαθεῖα πίστις καὶ ἡ εὐσέβεια, ἡ πραότης καὶ ἡ μακροθυμία, ἡ ἀγνότης καὶ ἡ ταπεινοφροσύνη προσδίδουν αἴγλην εἰς τοὺς λόγους τοῦ πνευματικοῦ καὶ κύρος εἰς τὰς ἐνεργείας του. Αἱ συμβουλαὶ του, αἱ ὁποῖαι ἀντικατοπτρίζουν τὴν ἀγίαν καὶ ἐνάρετον ζωὴν του, εἶναι ἱκαναὶ νὰ διδάσκουν ἀποτελεσματικῶς καὶ νὰ διεισδύουν εἰς τὰ βάθη τῶν ἐξομολογουμένων διὰ νὰ ἐκριζώσουν κακίας καὶ πάθη. Διότι, ὡς τονίζει ὁ Ἱ. Χρυσόστομος, τῆς διὰ τῶν λόγων διδασκαλίας ἢ διὰ τῶν ἔργων εἶναι ἀκριβεστέρα καὶ ἀξιοπιστοτέρα πολλῶς. «Ὁ γὰρ τοιοῦτος καὶ σιγῶν καὶ μὴ ὀρώμενος παιδεύειν δύναται, τοὺς μὲν διὰ τῆς θέας, τοὺς δὲ διὰ τῆς ἀκοῆς καὶ πολλῆς ἀπολαύσεται τῆς παρὰ τοῦ Θεοῦ εὐνοίας».

Διὰ τοῦ ἐναρέτου βίου διδάσκει ὁ Πνευματικὸς καὶ ἐμπνέει τοὺς πάντας, ἐφ' ὅσον «οὐ μόνον οἱ γνώριμοι καὶ μάρτυρες τοῦ βίου ὄντες αὐτὸν θαυμάσονται καὶ τὸν αὐτοῦ Δεσπότην, ἀλλὰ καὶ οἱ ἀγνωοῦντες, παρ' ἐτέρων ταῦτα μαθάνοντες καὶ οἱ πόρρωθεν οἰκοῦντες καὶ οἱ μακρὰν ἀπωκισμένοι καὶ οὐ φίλοι μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐχθροὶ αἰδέσθησονται τῆς ἀρετῆς τὴν ὑπερβολὴν».

Ἡ μυστική δύναμις τῆς διδασκαλίας καὶ ἐπιδράσεως ἔγκειται εἰς τὸν ἐνάρετον βίον. Καλὸν ἔργον ἐπιτελεῖ, ὅταν διδάσκη διὰ λόγων προτρεπτικῶν καὶ πειστικῶν. Ἄλλ' ἐπωφελέστερον τούτου εἶναι νὰ ὠθῆ τὰς ψυχὰς πρὸς τὴν πνευματικὴν ζωὴν διὰ τοῦ πειστικῆς δυνάμεως ἀγίου βίου. Τὸ παράδειγμα τοῦ Κυρίου, ὁ ὁποῖος «ἤρξατο ποιεῖν καὶ διδάσκειν», πείθει ὅλους ἡμᾶς περὶ τῆς σημασίας, τὴν ὁποίαν ἐνέχει τὸ καθῆκον νὰ εἴμεθα ὑπόδειγμα τῶν ἀρετῶν, τὰς ὁποίας διδάσκομεν. Διότι κατὰ τὸν Ἅγιον Διονύσιον τὸν Ἀρεοπαγίτην, «ἡ μετοχὴ τῆς μεταδόσεως ἡγεῖται».

Ἀντιθέτως ὁ θυμῶδης, ὁ ὀλιγόπιστος, ὁ φιλάργυρος, ὁ ὑποδουλωμένος εἰς πάθη, ὅχι μόνον δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ θεραπευῆ ψυχὰς, ἀλλὰ καὶ ποικίλης ζημίας πρόξενος γίνεται. Πῶς εἶναι δυνατὸν ὁ τοιοῦτος Πνευματικὸς νὰ κατευθύνῃ τὴν θέλησιν τῶν ἐξομολογούμενων πρὸς τὸ ἀγαθόν, τὸ ὁποῖον ἀγνοεῖ ὡς βίωμα; Πῶς θὰ δυνηθῆ νὰ διαφωτίσῃ εἰς ζητήματα, τὰ ὁποῖα ὁ ἴδιος δὲν ἔχει τακτοποιήσει δι' ἑαυτόν; Ἐπιτρέπεται νὰ εἶναι «τῶν ἄλλων ἰατρὸς οὗτος ἔλκεσι βρύων»; Ὁ Ἅγιος Μελέτιος ὁ Ὁμολογητὴς χαρακτηριστικῶς τονίζει: «ὡσπερ λέων πρόβατα ποιμαίνειν οὐκ ἰσχύει, οὕτως οὐ δεῖ τοὺς ἐμπαθεῖς ψυχῶν ἡγεμονεύειν». Διότι δὲν ἔχει τὴν διακρισιν νὰ ἐκτιμᾷ ἐποικοδομητικῶς. Εἶναι δὲ γενικῶς παρατηρημένοι, ὅτι ὁ ἐμπαθὴς Πνευματικὸς εἶναι πολὺ ἐπιεικὴς ἢ ὑπεράγαν αὐστηρὸς εἰς τὰς ἀμαρτίας; εἰς τὰς ὁποίας ὁ ἴδιος δουλεύει. Καὶ ἐπομένως βλάπτει τὰς ψυχὰς. Ἀλλὰ τὸν τοιοῦτον Πνευματικὸν ἐλέγχει ἡ ἴδια αὐτοῦ συνείδησις. Αὐστηρῶς ἀντηχοῦν εἰς τὰ ὠτά του οἱ λόγοι: «ἰατρέ, θεράπευσον σεαυτόν». Εἰς αὐτὸν ἐφαρμόζονται καὶ οἱ λόγοι τοῦ Κυρίου «ὑποκριτά, ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου» (Ματθ. Γ', 5).

Δὲν νοεῖται ἐπομένως Πνευματικὸς ἄνευ καθαροῦ βίου. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος καθορίζει τὴν θέσιν τοῦ Ποιμένος τῶν ψυχῶν ἔναντι τῶν χριστιανῶν διὰ τῶν ἐξῆς: «τύπος γίνου τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πνεύματι, ἐν πίστει, ἐν ἀγνείᾳ» (Α' Τιμ. β' 12). Καὶ ἐξηγεῖ ὁ Ἱ. Χρυσόστομος «τουτέστι τὸ ἀρχέτυπον τοῦ βίου αὐτὸς ἔσο, ὡσπερ κανὼν καὶ ὄρος εὐζωΐας». Καὶ τοῦτο,

ΑΔΕΛΦΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἀγαπητέ μου ἐν Χριστῷ ἀδελφέ,

Σοῦλεγα πὼς μιὰ καλὴ μαρτυρία ἀπὸ τοὺς ἔξωθεν εἶναι ἀπαραίτητη γιὰ τὸν ἱερέα, πρὶν γίνῃ ἱερεὺς. Εἶναι τὸ καλὸ συστατικὸ ποὺ ζητοῦν ὅλοι καὶ στίς ἐπιχειρήσεις τοὺς ἀνάμῃ. Καὶ ἀπὸ τίς ὑπηρετίες ζητοῦν πιστοποιητικὸ καλῆς φήμης. Αὐτὸ ἐνδιαφέρει ἄμεσα. Φυσικὰ ἀπευθύνομαι πρὸς τὸν ἔγγραφο. Οἱ Μοναχοὶ ἀποκλείονται ἀπὸ τὴν ἐφημεριακὴ θέσι. Ὅ,τι γίνεται, γίνεται καταχρηστικῶς. Πιστεύω, πὼς σὰν πληθυνθῆ καὶ πυκνωθῆ ἡ τάξις τῶν ἐγγάμων Κληρικῶν, οἱ ἄγαμοι θ' ἀναλάβου διακονήματα σύμφωνα μὲ τὴν κλίσιν τοὺς καὶ τὸν ὄρκο τοὺς. Ὁ λαϊκός, πρὶν ἱερωθῆ, πρέπει, κατὰ τὰ κρατοῦντα, νὰ ἔλθῃ καὶ εἰς γάμου κοινωνίαν. Ἐδῶ τὸ ζήτημα εἶναι πολὺ-πολὺ λεπτό.

Γιατὶ δὲν ἀρκεῖ ὁ ἱερεὺς νὰ εἶναι ἀδιάβλητος, τύπος καὶ ὑπογραμμός, ἀλλὰ καὶ ἡ πρεσβυτέρα του. Ἡ κόρη, ποὺ θὰ θελήσῃ νέον προοριζόμενον γιὰ τὸ ἱερατικὸν ἀξίωμα, πρέπει νὰ τὸ γνωρίζῃ ἐκ τῶν προτέρων. Καὶ νὰ τὸ γνωρίζῃ πλατεῖα καὶ βαθειά καὶ μὲ ὅλας του τὰς συνεπειάς. Ἄν αὐτὸ τὸ μυστικὸ δὲν τὸ γνωρίζῃ ἢ μέλλουσα παπαδιά, θὰ ἔχουμε οἰκογενειακὰ δράματα καὶ παπαδικὰ σκάνδαλα. Τότε τὰ κοσμικὰ ἐπίθετα κατὰ τοῦ ἱερέως

διότι ὡς λέγει πάλιν ὁ ἴδιος Ἱ. Πατήρ: «οὐ γὰρ ἐστὶ, οὐκ ἐστὶ δυνατόν τὰ τῶν ἱερέων κρύπτεσθαι ἑλαττώματα, ἀλλὰ τὰ μικρὰ ταχέως κατὰδηλα γίνεται».

Ἡ ζωὴ τοῦ Πνευματικοῦ δὲν δύναται ν' ἀποκρυβῆ. Καὶ αἱ μικραὶ ἀκόμη κηλίδες εὐκόλως γίνονται ἀντιληπταί. Καὶ διερχόμενα διὰ τοῦ ράσου, ὡς διὰ μεγεθυντικοῦ φακοῦ μεγάλως σκανδαλίζου. Διότι οἱ χριστιανοὶ «οὐ τῆ τοῦ γεγονότος μεγέθει, ἀλλὰ τῆ τοῦ διαμαρτόντος ἀξίᾳ τὴν ἁμαρτίαν μετροῦσι» (Χρυσ.).

Κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἄς προχωρήσῃ ὁ πνευματικὸς πρὸς ἐπιτέλειον τῆς θείας ἀποστολῆς του ἔχων ὑπ' ὄψιν τοὺς ἀθανάτους λόγους τοῦ Ἁγ. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου:

«Καθαρθῆναι δεῖ πρῶτον, εἶτα καθάροι, σοφισθῆναι καὶ οὕτω σοφίαι, γενέσθαι φῶς καὶ οὕτω φωτίσαι, ἐγγίσει Θεῷ καὶ προσαγαγεῖν ἄλλους, ἁγιασθῆναι καὶ ἁγιάσαι».

Ἀρχιμ. Παντελεήμων Μπαρδάκος
Διευθυντῆς τῆς Ἱ. Ἐξομολογήσεως
παρὰ τῆ Ἀποστολικῆ Διακονίᾳ.

ἀπὸ τὴν πρεσβυτέρα του θὰ τὸν στολιζοῦν ἀπὸ τὰ νύχια ὡς τὴν κεφαλὴν, εἴτε φταίει ὁ ἱερεὺς εἴτε δὲν φταίει. Ὁ ἐχθρὸς τότε τοῦ ἱερέως θὰ θρονασθῆ ὑπὸ σπῆτι του, στὸν κοιτῶνα του, στὸ παραγῶνι του, στὴν Ἐκκλησίᾳ του.

Γιατί, ἂν ἡ μὲ «τὸ στανιὸ» πρεσβυτέρα ἦταν, πρὶν γίνῃ σύζυγος ἱερέως, κοσμικοῦ φρονήματος τύπος μὲ ἀντικληρικὸν πνεῦμα, πῶς θὰ τὴν ἀναγκάσῃς νὰ ζήσῃ μιὰ ζωὴ ἱερατικῆς εὐπρεπείας καὶ κοσμιότητος, ὅπως ἐπιβάλλεται σ' ὅλες βέβαια τὶς χριστιανές, πολὺ περισσότερον ὁμῶς σὲ μιὰ παπαδιά, πού πρέπει νὰ κρατῆ πολὺ ψηλὰ τὸν παπᾶ της, μὲ τὸ μέτωπο καθαρὸ, χωρὶς σκάνδαλα; Αὐτὴ, ἂν ζῆ στὶς πόλεις, θέλει ὅλες τὶς κοσμικὰς ἀνέσεις καὶ ἀπολαύσεις: θεάτρα, κινηματογράφους, χορούς, πάρτυ, μικτὰ λουτρά, πεζοδρομικοὺς περιπάτους, μοντέρνο ντύσιμο καί, ... τσιγάρο δίπλα στὸ σύζυγόν της.

Ἄλλ' ἐρωτᾶται: Ποιὰ θὰ εἶναι τότε ἡ θέσις τοῦ ἱερέως στὴν ἐνορία του, ὅταν ἡ πρεσβυτέρα του παρουσιάζεται καταβαμμένη καὶ κοσμικώτατα ντυμένη ἢ συμπεριφερομένη; Αὐτὸ εἶναι δικό σου ζήτημα, καὶ πρέπει ἐσὺ πού μᾶς παρακολουθεῖς τώρα, νὰ προσέξῃς καὶ αὐτὸ ἂν σκέπτεσαι νὰ ἱερωθῆς. Εἶναι ἡ κόρη σεμνή; Ἐχει φρόνημα Χριστοῦ; Ἐχει πνευματικὰ διαφέροντα; Ἡλεκτριζεῖται ἀπὸ τὸ ράσο καὶ πιστεύει στὴ χριστιανικὴ χαρὰ, πού θὰ τῆς δίνῃ; Ἄν δὲν ὑπάρχουν αὐτὲς οἱ προϋποθέσεις τότε, καὶ ἔλκυσθῆς σὰν κοσμικὴ καὶ σὺ τύπος ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴ ὁμορφιά, τὴν τσαχπινιά, τὴν προίκα, τότε μὲ τὸ ἀνοιγμα τοῦ σπιτιοῦ σου, θὰ νοῖξουν καὶ οἱ ἀσχοὶ τῆς κατὰ σοῦ κατακραυγῆς ἐξ αἰτίας τῆς κοσμικῆς γυναικὸς σου καὶ τῶν θυγατέρων σου, πού θ' ἀκολουθήσουν τὸ παράδειγμα τῆς μαμᾶς-«παπαδιάς».

Ἄν πρόκειται περὶ χωρικοῦ, ἡ πρεσβυτέρα ὡς κόρη πρὶν παντρευτῆ, πρέπει νὰ εἶναι ὀλιγόλογη, μὲ πηχτό καὶ αὐτὴ μυαλό, σεμνή, καὶ ὄχι θηριό τῆς Ἀποκαλύψεως· γιατί τότε ὑπάρχει φόβος νὰ βρίζῃ χυδαῖα καὶ ἄσχημα καὶ νὰ δέρνῃ ἀκόμη τὸν παπᾶ της· ὅπως ὁ πατέρας της στὸ πατρικὸ της σπῆτι ἔδερνε τὴ μάνα της γιὰ ψύλλου πῆδημα. Ἐγνώρισα μιὰ τέτοια κάποτε. Σωστὴ μαινᾶς. Ὅσακις ἐκείνη μιλοῦσεν, ὁ παπᾶς της ἐλούφαζε. Ἄφριζεν ἐκείνη, ἐγοῦρλωνε τὰ μάτια, ἔτριζε τὰ δόντια καὶ τὸν ἀπεκάλει.... δὲν λέγεται. Κανόνιζεν αὐτὴ τὰ τυχερὰ στοὺς ἐνορίτας, ἔκανε παρατηρήσεις γιατί δὲν καλοῦσεν τὸν παπᾶ της στὶς ἱεροπραξίες, καὶ διεχειρίζετο αὐτὴ παπαδικὰς ὑποθέσεις. Οἱ ἐνορίτες ἔπρεπε πρῶτα νὰ περάσουν ἀπὸ τὴν «παπαδιά» καὶ ἔπειτα ἀπὸ τὸν ἱερέα τους, πού μάλιστα ἤρώτα: «Τί σᾶς εἶπεν ἡ πρεσβυτέρα;!» Αὐτὴ ἔλυνε καὶ ἔδενε. Εἶχε μιὰ γλῶσσα πού ἔτρεπεν εἰς φυγὴν τὸν κάθε συζητητῆ. Ἐνα μάτι πού σὰν ἀγρίευσ ἔπαιρνε τὴν ἔκφρασι τοῦ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟΝ “ΛΕΙΜΩΝΑ,,

ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΟΣΧΟΥ

Ο ΑΒΒΑΣ ΠΑΛΛΑΔΙΟΣ ΚΑΙ Τ' ΑΝΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ ΤΟΥ

1. Ἐγὼ κί' ὁ φιλόσοφος κύρ Σωφρόνιος, προτοῦ νὰ φορέσῃ τὸ Ἀγγελικὸ σχῆμα, ἐπήγαμε στὴν Ἀλεξάνδρεια, πρὸς ἀντάμωση τοῦ ἀββᾶ Παλλάδιου, ποὺ ἦτανε Χρισταγάπητος καὶ ἀφωσιωμένος στὸ Θεό, καὶ εἶχε τὸ Μοναστήρι του σ' ἓνα μέρος ποὺ τὸ λέγανε Λιθαζόμενο. Τὸν παρακαλοῦσαμε λοιπὸν θερμά, νὰ μᾶς εἰπῆ κάτι ποὺ νὰ μᾶς φέρῃ ὠφέλεια.

— Κάμε — τοῦ εἶπαμε — Πατέρα μου, συγκατά-
βαση καὶ πές μας, ποιά ἦτανε ἡ ἀφορμὴ, καὶ πῶς τὸ σκέφθηκες νὰ γίνῃς μοναχός. Ἦτανε δὲ ὁ γέροντας

ἀστρίτη. Ὁ ἱερεὺς ἐστέναζε βαθειά, ἀλλὰ τὸ εὐτύχημα εἶχεν ὁ καυμένος τὴν πραότητα καὶ τὴν ὑπομονὴν τοῦ Ἰώβ: «Τὰ καλὰ ἐδεξάμεθα, τὰ κακὰ οὐχ ὑποίσομεν;»

Αὐτὰ τὰ βλέπουμε καὶ τὰ ζοῦμε, ἀγαπητέ μου. Σὰν ἄνθρωπος ὁ ἱερεὺς κανονίζει τὰ ὅσα τὸν ἀφοροῦν προσωπικά. Σὰν ἱερεὺς ὅμως ἐξηρητημένος καὶ ἀπὸ τὴν γυναῖκα του; Τί θὰ τὴν κάμῃ; Θὰ τὴν χωρίσῃ; Θὰ τὴν δέρῃ; Ἀπλῶς θὰ στεγνώνῃ τὸ στοματάκι του μ' ἐσυμβουλές καὶ ἐκείνη θὰ ὑπομειδιᾷ εἰς βάρυς του, κινουσα χαρακτηριστικῶς τὴν κεφαλή. Τὴν πρεσβυτέρα οἱ ἐνορίτες τὴν παρακολουθοῦν πῶς τρώγει, πῶς ντύνεται, ἀν' ἀνάβῃ τὰ κανδήλια τῆς, ἀν' εἶχε παρελθὸν καλὸ ἢ ἄσχημο καὶ αὐτὸ θὰ ἐξετασθῆ, θὰ ἐρευνηθῶσι μάλιστα οἱ χωρικοὶ μήπως καμιά φορὰ στὴν περιόδο τῶν ἀρραβώνων τους ὁ μέλλων ἱερεὺς ἡσπάσθῃ τὴν μηρστήν του, ὁπότε τοῦτο ἀπγορευέται ἀπὸ τοὺς κανόνας καὶ ἀποτελεῖ κώλυμα ἱερωσύνης, καὶ τόσα ἄλλα. Ὁ Ἐφημέριος τοῦ χωριοῦ ἢ τῆς πόλης, ὅσονδήποτε σεμνὸς καὶ προσεκτικὸς ἀν' εἶναι, ὅταν ἡ πρεσβυτέρα δὲν τὸν προσέξῃ μὲ τὴν διαγωγὴν τῆς, γιὰτὶ ἀπὸ τὴν κούνια τῆς μάννας τῆς ἦταν ἀνάποδος ἄνθρωπος, θὰ ἔχῃ πάντοτε ἀναποδιές στὸ σπῆτι του. Καὶ σὲ ποιὸν νὰ εἰπῆ τὸν πόνο του; Ποιὸς θὰ τὸν ἀνακουφίσῃ; Προσοχὴ στὴν ἐκλογὴ τῆς πρεσβυτέρας. Τώρα, ἄς ποῦμε καὶ λίγα γιὰ τὸν μέλλοντα ἱερέα ὡς χριστιανόν.

Μὲ ἀγάπη Χριστοῦ Χ.

Θεσσαλονικιός· και δείχνοντας καλωσύνη, παραδέχθηκε και μᾶς τὸ ἀνιστόρησε, λέγοντάς μας.

— Στὴν πατρίδα μου, ἔξω ἀπὸ τὰ τείχη της, κι' ἀπάνω κάτω ὡς χίλια μέτρα μακρύτερα ἀσκήτευε, κλεισμένος σ' ἓνα κελλί, κάποιος γέροντας, ποὺ ἦτανε Μεσοποταμίτης και τὸν ἐλέγανε Δαυίδ. Ἦτανε δὲ ἐνάρετος πολὺ κι' ἐλεήμονας· και κατάκλειστος σ' ἐκεῖνο τὸ κελλί του ἐγκρατευότανε σκληρὰ ἑβδομήντα ὀλόκληρα χρόνια.

Τὴ νύκτα λοιπὸν, γιὰ προφύλαξη ἀπὸ τοὺς βαρβάρους, ἐφρουροῦσαν πάντα ἐπάνω στὰ τείχη στρατιῶτες. Και μιὰ βραδυάν, αὐτοὶ ποὺ ἔκαναν τὴ βάρδιά τους πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ τείχους, ποὺ ἀντίκρυζε πρὸς τὸ κελλί τοῦ γέροντα, εἶδανε ξαφνικὰ πῶς ἀπὸ ὄλους τοὺς φεγγῖτες τοῦ κελλιου τοῦ ἔβγαιναν φλόγες. Μὲ τὸ δίκχο τους λοιπὸν ἐνόμισαν, πῶς οἱ βάρβαροι τοῦβαλαν φωτιά.

Ὅταν ὅμως ἐξημέρωσε κι' ἐβγῆκαν ἀπὸ τὰ φυλάκια τους, μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς ἐτράβηξαν, ἀπὸ περιέργεια, πρὸς τὸ κελλί τοῦ γέροντα, κι' ἀπόρησαν ὅταν τὸ εἶδαν ἄβλαβο τελείως.

Τὴν ἄλλη βραδυὰ ξαναεἶδανε στὸ κελλί τοῦ γέροντα τὴν ἴδια λάμψη. Κι' αὐτὴ ἐξακολούθησε νὰ φαίνεται κάθε βράδυ, πολὺν καιρὸν ἀκόμη. Ἐγίνηκε λοιπὸν γνωστὸ τὸ σημαδιακὸ αὐτὸ πρᾶγμα σ' ὅλη τὴν πόλη και στὰ περίχωρά της· και πολλοὶ ξενυκτοῦσαν ἐπάνω στὰ τείχη, μόνον και μόνον, γιὰ νὰ βλέπουν τὴ νύκτα αὐτὴ τὴ φωτιά. Τὸ εἶδα λοιπὸν τὸ θαῦμα αὐτὸ κι' ἐγώ. Και μάλιστα ὄχι μία φορὰ και δυό, ἀλλὰ πολλές, πάρα πολλές· κι' ἐσυλλογίσθηκα μέσα μου και εἶπα:

— Ἄν ὁ Θεὸς καταξιῶνῃ τοὺς πιστοὺς του δούλους στὸν κόσμο μας αὐτὸ μὲ τέτοια μεγάλη δόξα, μὲ τί λαμπρότητες ἄραγες θὰ τοὺς καταπλουτίσῃ στὴ μέλλουσα ζωὴ; Σίγουρα τότε θὰ κἀνῃ τὸ πρόσωπό τους νὰ λάμπῃ και ν' ἀστραποβολᾷ σὰν Ἡλιος....

Αὐτή, παιδιά μου, ἐστάθηκε ἡ ἀφορμή, γιὰ νὰ φορέσω τὸ ἀγγελικὸ αὐτὸ σχῆμα.....

*

2. Μᾶς εἶπε δὲ καὶ τοῦτο ἀκόμη ὁ γέροντας· ὅτι, μαζί μὲ τὸν Δαυὶδ, ἦλθε κ' ἓνας ἄλλος μοναχός, ποὺ ἦτανε κι' αὐτὸς Μεσοποταμινὸς καὶ τὸν ἔλεγαν Ἀδολᾶ. Ἐπῆγε δὲ κ' ἐκλείσθηκε κι' αὐτὸς, ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τῆς πόλης, μέσα στὸ βάθος τῆς κουφάλας ἑνὸς πλατάνου. Ἄνοιξε λοιπὸν σ' αὐτὴ μιὰ τρύπα, σὰν ἓνα μικρὸ παραθυράκι, κι' ἀπ' αὐτὸ συναγροικιότανε μ' ὅποιον ἐπήγαινε νὰ τὸν ἰδῆ.

Ὅταν λοιπὸν ἔκαναν ἐπιδρομὴν οἱ βάρβαροι κ' ἐλεηλατοῦσαν πέρα καὶ πέρα τὴν ὕπαιθρο, συνέβηκε νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸ μέρος αὐτὸ κάποιος ἀπὸ τοὺς βαρβάρους, καὶ εἶδε τὸ γέροντα ποὺ ἐπρόβαλε τὸ κεφάλι του ἀπὸ τὴν τρύπαν ἐκεῖνη. Ἐτράβηξε λοιπὸν ἀμέσως τὸ σπαθί του, κι' ἀσήκωσε τὸ χέρι του ψηλά γιὰ νὰ τοῦ τὸ κόψῃ· ἔμεινε ὅμως τὸ χέρι του ξερὸ κι' ἀσάλευτο, σὰν μάρμαρο.

Ὅταν τὸ εἶδανε αὐτὸ τὸ πρᾶγμα οἱ ἄλλοι βάρβαροι, τὸ ἐπήρανε γιὰ θαῦμα, κι' ἄρχισαν νὰ θερμοπαρακαλοῦν τὸ γέροντα καὶ νὰ τοῦ κάνουν μετάνοιες, γιὰ νὰ τὸν εὐσπλαγχνισθῆ. Κι' ὁ γέροντας ἔκαμε προσευχὴ στὸ Θεὸ καὶ τὸν ἐγιάτρεψε· καὶ τὸν ἀφῆκε κατόπιν νὰ φύγῃ ἡσυχὰ καὶ εἰρηνικά.

*

3. Μοῦ ἀνιστόρησεν ἀκόμα ὁ ἀββᾶς Παλλάδιος ὅτι κάποιος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, ποὺ ἦτανε περασμένος ἀρκετὰ στὰ χρόνια, ἔκαμε φονικὸ καὶ γι' αὐτὸ τὸ λόγον ἐφυλακίσθηκε.

Ὅταν λοιπὸν ἐδικαζότανε ἀπὸ τὰ δικαστήρια τῆς Ἀλεξάνδρειας, ἰσχυρίσθηκε πὼς εἶχε συνεργό του στὸ φόνο ποὺ ἔκανε καὶ κάποιον ἄλλον. Αὐτὸν δὲ ποὺ ὠνομάτιζε ἦτανε ἓνα νέο παλληκάρι εἴκοσι χρονῶν. Τοὺς ἔπιασαν λοιπὸν καὶ τοὺς δύο καὶ τοὺς ἐπαίδεψαν γιὰ

νά είποῦνε τὴν ἀλήθεια. Κι' ὁ γέρος ἔλεγε πρὸς τὸ παλληκάρι.

— Κι' ἐσὺ ἤσουνα μαζί μου, ὅταν ἔκανα τὸ φοινικό.

Καὶ τὸ παλληκάρι διαμαρτυρότανε καὶ τ' ἀπαντοῦσε, πὼς οὔτε ἦτανε μαζί του, οὔτε κι' εἶχε καμμιά σχέση με τὸ ἔγκλημα.

Ἄφοῦ λοιπὸν τοὺς ἐταλαιπώρησαν ἀρκετά, ἔβγαλε τὸ δικαστήριο ἀπόφαση νά τοὺς κρεμάσουν καὶ τοὺς δυό.

Τοὺς πῆγαν λοιπὸν στὸ λεγόμενο Πέμπτο, πού στὸ μέρος αὐτὸ συνηθίζουν νά κάνουν ὅλες τίς ἐκτελέσεις. Ἐκεῖ δὲ κοντὰ κι' ὡς 500 μέτρα μακριά, βρίσκεται καὶ κάποιο ρημαγμένο ἱερὸ τοῦ Κρόνου.

Σὰν ἔφθασαν λοιπὸν ἐκεῖ, οἱ στρατιῶτες κι' ὁ κόσμος π' ἀκολούθησαν, ἐφώναζαν κ' ἐζητοῦσανε νά κρεμασθῆ πρῶτος ἀπὸ τὸ δένδρο ὁ μικρότερος. Τότε λοιπὸν τὸ παλληκάρι ἐπρόσπεσε στοὺς στρατιῶτες καὶ τοὺς ἔλεγε παρακαλετά.

— Κάμετε ἓνα ἔλεος καὶ κρεμάσετέ με ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά τὴν Ἀνατολική, γιατί δὲν θέλω νά ἰδοῦνε κι' ἄλλοι τὴν ντροπή μου καὶ τὸ πόμπεμά μου αὐτό, κι' ὅτι πεθαίνω στὴ κρεμάλα.

Κι' ὅταν οἱ στρατιῶτες τὸν ἀρώτησαν, γιατί τὸ ζητᾶ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, τοὺς εἶπε.

— Γιατί, καλοὶ μου ἄνθρωποι, δὲν ἔχω παρὰ ἑπτὰ μῆνες μονάχα, πού ἐπῆρα τὸ ἅγιο βάπτισμα κι' ἐγίνηκα Χριστιανός..

Μόλις τ' ἄκουσαν αὐτὸ οἱ στρατιῶτες καταλυπήθηκαν γιὰ τ' ἄμοιρο παλληκάρι. Ὁ γέροντας ὅμως ἐθύμωσε πολὺ κι' ἐφώναξε δυνατά.

— Ἐμένα, νά με κρεμάσετε ἔτσι, πού νά βλέπω κατὰ τὸ ναὸ τοῦ Κρόνου..

Ἀκούοντας τότε τὴ βλαστήμια του αὐτὴν οἱ στρατιῶτες, παράτησαν εὐθύς τὸ παλληκάρι, κι' ἐκρεμάσανε αὐτὸν πρῶτο.

Τὴν ὥρα λοιπὸν πού τὸν ἀνέβαζαν στὴν κρεμάλα,

νάσου, και φθάνει καταϊδρωμένος και τρεχᾶτος ἕνας καβαλλάρης, πού τόν ἔστειλαν ἀπό τὸ Δικαστήριο και εἶπε στοὺς στρατιῶτες.

— Τὸ παλληκάρι, ἔχω διαταγή, νὰ μὴ τὸ κρεμάσετε, ἀλλὰ νὰ μοῦ τὸ παραδώσετε. Κι' ὅλοι πού ἦσαν γύρω γύρω, στρατιῶτες και πολῖτες, καταχάρησαν σὰν τᾶκουσαν αὐτό.

Τὸ πῆραν λοιπόν, και τὸ πήγανε στὸ Δικαστήριο. Κι' ἐκεῖ ὁ ἀρχιδικαστής, ἀφῆκε τὸ παλληκάρι ἐλεύθερο. Κι' αὐτό, πού ἐσώθηκε ἔτσι ἀναπάντεχα, και χωρὶς νὰ τὸ ἐλπίζει, ἔφυγε κι' ἐπῆγε κι' ἐγίνηκε μοναχός. Και τὸ γράφομε αὐτό, γιὰ τὴν ὠφέλεια τοῦ κόσμου.

4. Μιὰν ἄλλη πάλι φορά, πού πήγαμε νὰ τὸν ἰδοῦμε, μᾶς διηγήθηκε και τοῦτο ὁ ἀββᾶς Παλλάδιος.

Στὴν Ἀλεξάνδρεια κατοικοῦσε κάποιος πολὺ καλὸς Χριστιανός, πού και θεοφοβούμενος ἦτανε κ' ἐλεήμονας· και εἶχε πάντα τὸ σπίτι του ἀνοικτὸ γιὰ κάθε μοναχό. Αὐτὸς ἦτανε παντρεμένος· και εἶχε μιὰ γυναίκα πολὺ ταπεινὴ, φρόνιμη, και πού ἐνήστευε τακτικώτατα. Εἶχεν ἐπίσης κ' ἕνα κοριτσάκι ὡς ἕξι χρονῶν.

Κάποτες ὁ καλὸς αὐτὸς Χριστιανὸς ἐχρειάσθηκε νὰ ταξιδέψῃ ὡς τὴν Πόλη, γιὰτὶ ἦτανε ἐμπορευόμενος. Ἐξεκίνησε λοιπόν γιὰ τὸ ταξίδι του, ἀφήνοντας στὸ σπίτι του τὴ γυναίκα του και τὸ κοριτσάκι τους, καθὼς κ' ἕναν ὑπηρέτη.

Τὴν ὥρα λοιπόν πού ἐτοιμαζότανε τὸ πλοῖο νὰ σηκώσῃ ἄγκυρα, ἡ γυναίκα του, ἀποχαιρετώντας τον, τοῦ εἶπε.

— Στὸ καλὸ νὰ πᾶς, ἀφέντη μου.. Ἐμᾶς ὅμως ποῦ μᾶς ἀφήνεις;

Κι' ὁ ἄνδρας τῆς τῆς ἀπάντησε.

— Στὴν προστασία και τὴ βοήθεια τῆς Δέσποινάς μας τῆς Παναγιᾶς.....

Δὲν ἐπέρασεν ὅμως πολὺς καιρὸς, και μιὰν ἡμέρα,

πού ἡ γυναίκα του ἦτανε ἀπασχολημένη μὲ τὸ νοικοκυριό της κι' εἶχε κοντά της καὶ τὸ κοριτσάκι της, ὁ ὑπηρετῆς αὐτός, σπρωγμένος ἀπὸ τὸ Διάβολο, βουλήθηκε νὰ τὴ σκοτώσῃ, κι' αὐτὴ καὶ τὸ παιδί, καὶ ν' ἀρπάξῃ ὕστερα ὅ,τι κι' ἂν εἶχαν καὶ νὰ φύγῃ.

Παίρνοντας λοιπὸν ἓνα μαχαίρι ἀπὸ τὴν κουζίνα, ἐτράβηξε πρὸς τὴν τραπεζαρία, πού βρισκότανε τὴν ὥραν ἐκείνην ἡ κερά του. Μόλις ὅμως ἔφθασε στὸν ἐμπακέβγα τῆς τραπεζαρίας, κάποιο ἀόρατο χέρι τὸν ἐκράτησε γερά· καὶ δὲν μπορούσε, οὔτε κατὰ τὴν τραπεζαρία νὰ προχωρήσῃ, μὰ οὔτε καὶ νὰ στραφῇ πίσω πρὸς τὴν κουζίνα.

Ἐπέρασε δὲ ἔτσι μιὰ ὀλόκληρη ὥρα, πού παράδερνε κι' ἀγωνιζότανε νὰ προχωρήσῃ, χωρὶς νὰ τὸ Μπορεῖ· καὶ τότες ἄρχιζε νὰ φωνάζῃ τὴν κυρία του καὶ νὰ τῆς λέῃ.

Πλησίασε σὲ παρακαλῶ, ὡς ἐδῶ.

Κι' αὐτὴ ἀποροῦσε, πῶς ἐνῶ βρισκότανε στὸ μεσοθυρο, δὲν ἐπροχωροῦσε πρὸς αὐτὴ. Τοῦ ἀπάντησε λοιπὸν καὶ τοῦ εἶπε.

— Ἐσύ νάλθῃς ὡς ἐδῶ. Χωρὶς νὰ ξέρῃ πῶς κάποια ἀόρατη δύναμη τὸν ἐμπόδιζε.

— Ὁ ὑπηρετῆς τότε ἄρχισε νὰ τὴν ξορκίζῃ νὰ πάῃ κοντά του. Κι' αὐτὴ τοῦ ξαναεἶπεν καὶ τὸν ἐξαναβεβαίωσε πῶς δὲν τῶχει αὐτὸ σκοπὸ.

— Στειλέ μου τοῦλάχιστον τὸ παιδί, τῆς λέει τότε ἐκεῖνος.

— Οὔτε κι' αὐτὸ θὰ τὸ κάμω, τοῦ εἶπε ἂν θέλῃς, ἔλα ἐσύ.

Τότε ὁ ὑπηρετῆς σὰν εἶδε πῶς δὲν Μπορεῖ νὰ κἀνῃ τίποτε, ἐτράβηξε τὸ μαχαίρι, πού τὸ κρατοῦσε κρυμμένο, κατ' ἐπάνω του, κι' ἐκτύπησε βαρεῖα τὸν ἑαυτό του.

Ἡ Κυρία του, σὰν εἶδε αὐτὸ πού ἔκαμε, ἔβαλε τὶς φωνές· κι' ἔτρεξαν ἀμέσως οἱ γειτόνοι καὶ οἱ ἄνθρωποι τῆς ἀστυνομίας· κ' ἐπρόφθασαν τὸν ὑπηρετῆ πού ἦτανε

ἀκόμα ζωντανός· κι' αὐτὸς τοὺς τὰ διηγήθηκεν ὅλα.

Κι' ἐδόξασαν ὅλοι τους τὴν Παναγία τὴ Δέσποινα καὶ τὸ Θεό, πὺ ἐφανέρωσε τὸ θαῦμά του, κι' ἐσωθῆ-
θήκανε καὶ ἡ γυναίκα καὶ τὸ καῦμένο τὸ κοριτσάκι.

*

5. Μιὰν ἄλλη πάλι φορὰ μᾶς διηγήθηκε, πὺς ἤκουσε ἀπὸ κάποιον θαλασσινὸ ν' ἀνιστορᾷ τοῦτο.

— Κάποτες, σ' ἓνα ἀπὸ τὰ ταξίδια μου — ἔλεγε— πὺ εἶχα πολλοὺς ἐπιβάτες, κι' ἄνδρες καὶ γυναῖκες, μόλις ἀνοίχθηκα στὸ πέλαγος, ἐνῶ ὅλα τ' ἄλλα σκαριά ἐκαλοταξίδευαν, ἄλλα πρὸς τὴν Πόλη, ἄλλα στὴν Ἀλεξάνδρεια, κι' ἄλλα γι' ἄλλου, καὶ τοὺς ἐρχότανε πρῶμος ὁ καιρὸς, μονάχα ἐμεῖς δὲν ἐπροχωροῦσαμε· κι' ἐστεκούμαστε κάπου δέκα πέντε μέρες στὸ ἴδιο μέρος, λὲς καὶ εἶχαμε μαρμαρώσει.

Εἶχαμε λοιπὸν στενοχωρηθῆ πάρα πολὺ, κι' ἐσπαζοκεφαλοῦσαμε, γιατί νὰ μᾶς συμβαίῃ αὐτό. Κι' ἐγὼ, σὰν καπετάνιος πὺ ἤμουνα καὶ εἶχα ὅλη τὴν εὐθύνη, καὶ γιὰ τὸ καράβι καὶ γιὰ τοὺς ταξιδιωτὲς, παρακαλοῦσα μ' ὅλη μου τὴν καρδιά τὸ Θεὸ νὰ μᾶς βοηθήσῃ.

Κάποτε λοιπὸν ἄκουσα μιὰ φωνή, πὺ δὲν ἤξερα ἀπὸ ποῦ ἐρχεται καὶ πὺ μούλεγε.

— Κατέβασε τὴ Μαρία στὴ θάλασσα· καὶ τότε θὰ καλοταξιδέψῃς.

Κι' ἐγὼ ἄρχισα τότε νὰ συλλογιέμαι, τί ἄραγες νὰ θέλῃ νὰ εἰπῆ μ' αὐτό, καὶ ποιά νᾶτανε αὐτὴ ἡ Μαρία.

Κι' ὅπως ἐτυραγνιόμουνα, χωρὶς νὰ μπορῶ νὰ βρῶ καμμιάν ἐξήγησῃ, ξανακούω πάλι τὴν ἴδια φωνή.

— Σοῦ τό εἶπα. Νὰ κατεβάσῃς στὴ θάλασσα τὴ Μαρία· καὶ τότε θὰ σωθῆτε.

Ἐμυχανεύθηκα λοιπὸν αὐτό. Ἀνέβηκα στὴ γέφυρα τοῦ καραβιοῦ κι' ἐφώναξα πολλὰς φορὰς Μαρία... Μαρία.... Γιατί, πὺ νὰ ξέρω ποιά ἦτανε ἡ Μαρία.

Τότε μιὰ, πὺ ἦτανε ὡς ἐκείνη τὴ στιγμὴ γερμένη στὸ στρῶμα τῆς, μ' ἀπάντησε καὶ μοῦ εἶπε.

—Τι ὀρίζεις, καπετάνιο μου;

Κι' ἐγὼ τῆς ἀπάντησα —Κάνε μου τὴ χάρη, σὲ παρακαλῶ, κι' ἔλα ἕως ἐδῶ. Καὶ σὰν ἦλθε κοντά, τὴν ἔξεμονάχιασα καὶ τῆς εἶπα ἰδιαιτέρως.

—Βλέπεις, ἀδελφή μου Μαρία, τὶ βουνοὶ ἀσήκωτο εἶναι οἱ ἁμαρτίες πού ἔχω; Γι' αὐτὸ καὶ κινδυνεύετε τώρα νὰ χαθῆτε ὅλοι σας ἐξ αἰτίας μου!

Κι' αὐτὴ ἀναστέναξε βαθεῖα καὶ μ' ἀποκρίθηκε.

—Ἡ πραγματικὴ ἀλήθεια, καπετάνιο μου, εἶναι, πὼς ἐγὼ εἶμαι ἡ μεγάλη ἁμαρτωλὴ. Κι' ὄχι ἐσύ.

Κι' ἐγὼ τῆς εἶπα. —Μιὰ γυναῖκα πού εἶσαι ἐσύ, τί ἁμαρτίες μπορεῖς ν'ἄχῃς;

Κι' αὐτὴ μ' ἀπάντησε·

—'Αλλοίμονό μου τῆς ἄμοιρης... Γιατί δὲν βρίσκεται ἁμαρτία πού νὰ μὴν τὴ σέρνω μαζί μου... 'Εγὼ ἢ ἄθλια εἶμαι ἢ ἀφορμὴ πού θὰ χαθῆτε ὅλοι.

Καὶ μοῦ διηγήθηκεν αὐτό.

—'Ακουσε, καπετάνιο μου, τὴν ἀλήθεια. Ἡ κακορίζικη ἐγὼ ἤμouνα παντρεμένη μὲ κάποιον καλὸν ἄνθρωπο· κι' εἶχα ἀποκτήσει μαζί του καὶ δυὸ παιδιὰ. Τὸ ἕνα ἦτανε ὡς ἐνητὰ χρονῶν, καὶ τ' ἄλλο, ἐπάνω κάτω, πέντε. 'Απόθανεν ὅμως ὁ ἄνδρας μου καὶ μ' ἄφηκε χήρα, μὲ τὰ δυὸ παιδιὰ. Θέλησα τότε νὰ ξαναπαντρευθῶ, καὶ νὰ πάρω ἕνα στρατιωτικὸ πού καθόντανε κοντά μου· καὶ τοῦστεῖλα γιὰ τὸ σκοπὸν αὐτὸ κάποιους προξενητάδες. Κι' αὐτὸς ἀπάντησε.

— Δὲν παίρνω ἐγὼ γυναῖκα χήρα· καὶ μὲ δυὸ μάλιστα παιδιὰ ἀπὸ ἄλλον ἄνδρα.

Κι' ἐγὼ, σὰν ἄκουσα πὼς δὲν μὲ παίρνει, ἐξ αἰτίας τῶν παιδιῶν, κι' ἐπειδὴ καὶ τὸν ἀγαποῦσα πολὺ, τ'ἄσφαξα ἢ καταραμένη καὶ τὰ δυὸ μου παιδιὰ· καὶ τοῦ παράγγειλα τότε πὼς εἶμαι πλέον ἐλεύθερη. Κι' ὅτι νά! δὲν ἔχω πλεῖα κανένα στὸ κεφάλι μου.

Μόλις λοιπὸν ἄκουσεν ὁ στρατιωτικὸς αὐτὸς γιὰ τὰ παιδιὰ μου, τὸ τι κακούργημα ἔκαμα, εἶπε.

Η ΨΥΧΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΠΗΛΑΙΟΝ

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΑΥΤΗΣ ΤΗΣ ΣΑΡΑΝΤΑΗΜΕΡΟΥ ΠΕΡΙΣΥΛΛΟΓΗΣ
Η ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΤΗΣ ΦΑΤΝΗΣ ΤΗΣ ΒΗΘΛΕΕΜ

Ἡ χριστιανικὴ καὶ ἡ ἑλληνικὴ ψυχὴ

Μιά περίοδος, αὐτὴ ἡ περίοδος τῶν σαράντα ἡμερῶν, πού δια-
νούουμε, δημιουργεῖ τὴν ἀτμόσφαιρα μιᾶς ψυχικῆς χριστιανικῆς
περισυλλογῆς. Συγκεντρώνει τὴν σκέψι καὶ τὴν ψυχὴ μας πρὸς τὸ

— Ὁ Θεὸς πού βρίσκεται ψηλά, μὲ προστάτεψε...
Ἄς εἶναι δοξασμένο τὸνομά του. Γιατὶ κινδύνεψε νὰ
πάρω γιὰ γυναῖκά μου μιὰ φόνισσα!

Κι' ἐπειδὴ φοβήθηκα, μήπως φανερωθῆ τὸ πρᾶγμα
καὶ μὲ σκοτώσουν, ἀποφάσισα νὰ φύγω μακριά.....

Ἐγὼ ἐφωτίσθηκα παρευθὺς γιὰ τὸ νόημα τῆς φωνῆς
πάκουσα. Ἄν καὶ τᾶκουσα ὅμως αὐτὰ μὲ τ' αὐτιά μου,
καὶ πάλι δὲν τὸ θέλησα νὰ τὴ ρίξω στὸ πέλαγος, ἀλλὰ
ἐμηχανεύθηκα τρόπο, καὶ τῆς εἶπα.

— Ἐγὼ, κυρά μου, τώρα ἀμέσως θὰ κατεβάσω μιὰ
βάρκα καὶ θάμπω μέσα ὁ ἴδιος. Κι' ἂν ἀρχίσῃ τὸ καράβι
νὰ προχωρῆ, τότες εἶναι φανερό, πῶς οἱ ἁμαρτίες οἱ
δικές μου δὲν τὰφήνουν νὰ σαλέψῃ.

Φωνάζω τὸ λοιπὸν τὸν караβοεπιστάτη καὶ τοῦ
λέω. — Κατέβασε τὴ βάρκα στὴ θάλασσα. Καὶ μόλις
τὴν κατέβασε, πήδησα μέσα. Μὰ τοῦ κάκου. Τίποτες
δὲν ἐγίνηκε στὸ καλύτερο. Κι' οὔτε τὸ καράβι, οὔτε κι'
ἡ βάρκα ἐκουνηθήκαν ἀπὸ τὴ θέση τους. Ξανανέβηκα
λοιπὸν στὸ καράβι κι' εἶπα στὴ γυναῖκα.

— Κατέβα τώρα κι' ἐσὺ στὴ βάρκα.

Κι' αὐτὴ συμμορφώθηκε καὶ κατέβηκε. Καὶ μόλις
ἐπάτησε τὸ πόδι της μέσα, ἀμέσως ἔκαμε πέντε βόλτες
τὸ καράβι κι' ἐτράβηξεν ὀρθόπλωρο πρὸς τ' ἀνοικτά.
Καὶ τόσο καλοτάξιδο ἀποκαταστάθηκε, πού σὲ τριση-
μισυ μέρες ἐκάναμε ταξίδι, πού θᾶπρεπε νὰ τὸ κάνουμε
σὲ δεκαπέντε ἡμέρες.... Μετάφραση Θ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ

μεγάλο θαῦμα τῆς θείας ἐνανθρωπήσεως καὶ αἰσθανόμεθα τὴν ζωὴ μας σὲ μία ὠραία πορεία πρὸς τὴν ταπεινότητα τοῦ σπηλαίου, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐξέλαμψε τὸ θεῖο βρέφος — ὁ Βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν. Ἡ περίοδος αὕτη ποὺ ἀγκαλιάζει τὸν χειμῶνα σκορπίζει γύρω μας μία λεπτὴ ποίησι καὶ ἓνα ὑποβλητικὸ μυστικισμό. Συνοδοιπόρος μας ὁ ὠραῖος ὕμνος ποὺ ἀντηχεῖ βαθεῖα στὴν ψυχὴ μας:

Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον λόγον
ἐν σπηλαίῳ ἔρχεται ἀποτεκεῖν ἀπορρήτως.

Ὁ σιγαλὸς αὐτὸς ἦχος τοῦ ὕμνου, μὲ τὸν ὁποῖον ὑποδέχεται ὁ Χριστιανισμὸς τὴν ἀχραντὴ Παρθένο εἰς τὸν τόπον τοῦ μεγάλου θαύματος τῆς Βηθλεέμ, ζυπνᾷ μέσα εἰς τὸν ἐσωτερικὸν κόσμον μας φαιτεινοὺς δραματισμοὺς καὶ σύμβολα μὲ ἐκπαγλές ἀκτινοβολίες. Ἕνας δρόμος στρωμένος μὲ ἄνθη ἀνοιξιότικα — ἐλπίδες χρυσοφτερές — ἡ περίοδος αὕτη τοῦ «σαρανταήμερου». Ἡ νηστεία καὶ ἡ προσευχὴ, ποὺ μᾶς ἐπιβάλλει ἡ μακραίωνη ὀρθόδοξη χριστιανικὴ παράδοσις, γίνονται ἓνας ὠραῖος κόσμος, ποὺ τὸν δεχόμεθα καὶ τὸν ἀγκαλιάζουμε μὲ εὐχαρίστησι καὶ πίστι. Αἰσθανόμεσθε τὸν κόσμον αὐτὸν ὡς τὴν καλλίτερη ψυχικὴ μας προετοιμασία, γιὰ νὰ φθάσουμε ἐκεῖ, ποὺ τὸ βράδυ τοῦ μεγάλου θαύματος θὰ σταματήσῃ ὁ λαμπρὸς ἀστέρων τῆς Ἀνατολῆς καὶ θὰ ἀνοίξουν τοὺς θησαυροὺς τους οἱ μάγοι, ὑπὸ τοὺς ὑποβλητικὸς ἦχους τῆς ὑπερκόσμιας δοξολογίας τῶν ἀγγέλων καὶ τῶν ἀγραυλοῦντων γύρω ἀπὸ τὴν θείαν φάτνην ποιμένων. Καμμιά πορεία δὲν παρουσιάζεται τόσο ἀκούραστη, ὅσο ἡ πορεία τῆς χριστιανικῆς μας ψυχῆς καὶ τῆς σκέψεώς μας πρὸς τὸ σπήλαιον, εἰς τὸ ὁποῖον πορεύεται καὶ ἡ πανωραία κόρη τῆς Ναζαρέτ, γιὰ νὰ φέρῃ στὸν κόσμον τὴν σωτηρίαν τοῦ κόσμου. Προφῆτες καὶ προπάτορες καὶ μορφές βιβλικές στὸν δρόμον αὐτὸν πρὸς τὴν πτωχὴν φάτνην τῶν ἀλόγων. Καὶ συνοδοιπόροι μὲ τὴν χριστιανικὴν σκέψιν καὶ τὴν ψυχὴν ὅλες οἱ μορφές τῆς Βίβλου ἀπὸ Ἀβραὰμ μέχρι Δαυὶδ καὶ μέχρι μετοικεσίας Βαβυλῶνος καὶ μέχρι τῆς σκοτεινῆς νύκτας τῆς Βηθλεέμ, ποὺ τὴν ἐφώτισε ὁ λαμπρὸς ὀδεύων ἐξ Ἀνατολῶν ἀστέρων.

*

Ἐχει τὴν δικὴν τῆς γοητείας καὶ ὑποβλητικότητος ἡ περίοδος αὕτη τῆς σαρανταήμερης προετοιμασίας μας, διὰ νὰ δεχθοῦμε τὴν θείαν εὐδοκίαν τῆς ἐνσαρκώσεως τοῦ πνεύματος τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν παρθενικὴν γαστέρα τῆς Παναγίας κόρης. Ὁλη ἡ περίοδος αὕτη εἶναι μιὰ σειρά ἐναλλαγῆς προσώπων καὶ γεγονότων. Καὶ οἱ μέρες τῆς περιόδου αὐτῆς μᾶς βρίσκουν μὲ τὴν καλλίτερη καὶ προσφορώτερη ψυχικὴ διάθεσι, γιὰ νὰ ὑποδεχθοῦμε ἐξαγ-

νισμένοι περισσότερο από κάθε άλλη ίσως φορά τὸν ὀραματισμὸ καὶ τὴν πραγματικότητά τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Θεοῦ.

Κανένας ἄλλος ὀρθόδοξος χριστιανικὸς λαὸς δὲν ἔχει ἴσως περιβάλεῖ με τόσο ὠραῖον φωτιστόφανον τὴν περίοδον αὐτὴν καὶ δὲν ἔχει ὠραιοποιήσει αὐτὴν με τόσο μυστικισμόν. Ἰσως, γιατί δὲν ὑπάρχει στίς ἄλλες ὀρθόδοξες ἐκκλησίες καὶ ἡ ὑμνολογία γιὰ τὴν ψυχικὴ πορεία πρὸς τὴν φάτνην τοῦ μεγάλου μυστηρίου. «Ἴδου καιρὸς ἤγγικε τῆς σωτηρίας ἡμῶν, ψάλλει ὁ ἐκκλησιαστικὸς ὑμνωδός. Εὐτρεπίζου σπήλαιον, ἡ Παρθένος ἐγγίζει τοῦ τεκεῖν Βηθλεεμ γῆ Ἰούδα τέρπου καὶ ἀγάλλου. Ἀκούσατε ὄρη καὶ βουνοὶ καὶ τὰ περίχωρα τῆς Ἰουδαίας ὅτι ἔρχεται Χριστός...».

Πλήθος ὑμνολογιῶν γιὰ τὴν προετοιμασίαν αὐτὴν πρὸς ὑποδοχὴν τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ τελετουργικὴ τῆς ἐκκλησίας μας ἐδημιούργησε τὴν πλέον ποιητικὴν καὶ συγκινητικὴν ἀτμόσφαιραν τῆς περιόδου αὐτῆς τῶν παραμονῶν.

Ἄλλὰ ἡ περίοδος αὐτὴ, ποὺ διανύουμε, μετέρμα τὴν μεγάλην καὶ σωτήριαν ἡμέραν ποὺ ἀνυψώνεται ἡ φωνὴ τοῦ Χριστιανισμοῦ εἰς μίαν δοξολογίαν πρὸς τὸν Ὑψιστον, καὶ μετὰ τὴν ἐπίκλησίν του διὰ τὴν εἰρήνην ἐπὶ τῆς γῆς, ἔχει καὶ μιὰ ξεχωριστὴ σημασία γιὰ τὸν ἑλληνικὸν ὀρθόδοξον Χριστιανισμόν, γιατί εἶναι συνδεδεμένη καὶ με γεγονότα μεγάλα τῆς ἱστορίας του. Ἐδῶ καὶ ἐβδομήντα χρόνια ἡ Χριστιανωσύνη τῆς Πόλης ἐσφάδαζε ἀπὸ ἀγωνία σκληρῆ. Ὁ διωγμὸς τῆς εἶχε ἀναγκάσει τὴν Μεγάλην Ἐκκλησίαν τῆς Ὀρθοδοξίας, ἐκεῖ στὸ Φανάρι, νὰ κλείσῃ ὅλες τίς ἐκκλησίες τοῦ ἀλυτρώτου ὀρθόδοξου κόσμου σὲ ἔνδειξι διαμαρτυρίας. Ἔτσι κλεισμένες οἱ ἐκκλησίες καὶ βουβές οἱ καμπάνες τους στὴν περίοδο αὐτὴ. Ἀψαλτοὶ οἱ νεκροὶ ἐθάβοντο σὲ ἀνοιγμένους λάκκους. Ἀλύγιστη ὡς τόσο ἡ πίστις καὶ ἡ ὑπομονὴ τῶν σκλαβωμένων. Ἡ ψυχικὴ τους πορεία γιὰ τὴν θεῖα φάτνη τῆς Βηθλεεμ γινότανε με δάκρυα καὶ σπαραγμό. Καὶ στὰ εἰκονοστάσια μετὰ τὸ ἀκούμητο ἀναμμένο καντήλι προσευχόντανε οἱ πιστοὶ καὶ ὕψωναν τὴν πνιγμένη φωνὴ τῆς ἀπογνώσεως, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐλπίδος μαζί. Καὶ κάποια ἄλλη τέτοια τραγικὴ περίοδος στὴν σκληρῆ ἐποχὴ τῆς μεγάλης σκλαβιάς ὀλόκληρης τῆς φυλῆς ὕστερα ἀπὸ ἓνα πόλεμο ἡρωϊκό. Ἡ πείνα καὶ ἡ συμφορὰ σὲ κάθε ἑλληνικὸ ὀρθόδοξο σπίτι. Ἡ περίοδος τῶν παραμονῶν τῶν Χριστουγέννων τοῦ 1941 ἔχει ἀφίσει τὴν πλέον μελανὴ σελίδα τῆς ἱστορίας μας. Βρεφοκτόνος ἡ πείνα ἀνοίγε καθημερινῶς τάφους γιὰ τὰ ἀθῶα πλάσματα, ποὺ δὲν εἶχαν γνωρίσει ἀκόμη καὶ τὴν ἐλαχίστην χαρὰ τῆς ζωῆς. Ἄλλὰ καὶ πάλι ἡ ἑλληνικὴ ὀρθόδοξία στάθηκε ἀκλόνητη στὰ βάθρα τῆς θρησκευτικῆς καὶ ἐθνικῆς ἱστορίας καὶ τῶν παραδόσεών τῆς. Κ' ἡ

ΑΠΟ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΝΟΣ ΑΝΑΧΩΡΗΤΟΥ

ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΟΙ ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ

Δὲν ὑπάρχουν ἀσφαλῶς γλυκύτερες ἡμέρες ἀπὸ τὴς ἀποβροχάρης αὐτῆς τοῦ φθινοπώρου. Ὁ ἥλιος τώρα δὲν εἶναι ἀψύς, ἀλλὰ φωτεινὸς καὶ γλυκὺς. Τὸ χῶμα τῆς γῆς ἔχει βλαρύνει, σὰν τὸ ζυματὸ μέσα στὴ σκάφη. Καὶ οἱ ἀγέρηδες δὲν φυσοῦν δυνατά, ὅπως τὰ μελτέμια τοῦ καλοκαιριοῦ, παρὰ γλυκοπνέουν σὰν παιδιάτικοι στοχασμοί. Ἡ γῆ ἀναπαύεται ὕστερα ἀπὸ τὴν καρποφορία της. Κι' ὅλα εἶναι ἤρεμα. "Ὅλα γλυκά.

*

Βέβαια, τὰμπέλια γύρω σου τὰ βλέπεις νάχουν ἀπομείνει κούτσουρα. Καὶ τὴς σικιές, ποὺ σοῦδιναν τὴ χαρὰ τοῦ γλυκοῦ τους καρποῦ, γυμνὲς καὶ σκέλεθρα. Μὰ δὲν σοῦ φέρουν λύπηση. Γιατὶ τὸ ξέρεις, πὼς θὰ ξανανθίσουν καὶ θὰ ξανακαρπίσουν. Κι' ἔτσι, σοῦ φαντάζουνε σὰν ψυχές, ποὺ ξεντύθηκαν μὲ τὴν ἱερὴν ἐξομολόγησιν τὴς ἀμαρτίας τους, καὶ προσδοκοῦν τώρα, μ' ἐγκαρτέρησιν καὶ μὲ βεβαιότητα, τὴν Ἄνοιξιν τοῦ Παράδεισου καὶ τὸ ξανάνθισμά τους στὴν Αἰωνιότητα...

*

Γιατὶ αὐτὸ ποὺ εἶναι βαρὺ καὶ ἀσῆκωτο γιὰ τὴν ἀνθρώπινη ψυχὴ, εἶναι τὸ νὰ μὴν ἔχη καμμιὰν ἀπολύτως ἐλπίδα. Αὐτὸς εἶναι ὁ λεγόμενος ζωντανὸς θάνατος. Τὸ νὰ ξέρης δηλαδὴ, πὼς κάτι ποὺ τὸ λαχταρᾷς, καὶ ποὺ τὸ πιστεύεις σὰν τίμιον, δίκαιον, καὶ σωστό, δὲν θὰ τὸ ἀπολαύσης ποτέ. Κι' ὅμως τὴν ἀπελπίσιν σου καὶ τὴν ἀγωνία σου αὐτὴ νὰ τὴν μετουσιώνης ἀδιάκοπα σὲ προσ-

σκέψιν ἢ ἑλληνικὴ ἀγκαλιασμένη μὲ τὴν ἀκλόνητη ἔθνικὴ καὶ θρησκευτικὴ ψυχὴ δὲν ἔπαυσαν καὶ πάλιν νὰ συνοδοιποροῦν στὸν δρόμον, ποὺ ὠδηγοῦσε πρὸς τὴν Βηθλεὲμ κάτω ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ ἀστέρου μᾶς ἄλλης μεγάλης ἐλπίδος καὶ πίστεως. Συνοδοιπόρους τους πάντοτε ἀχώριστος ἢ βαθεῖα ἀπήχησις τοῦ ὑποβλητικοῦ ὕμνου.

Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον
ἐν σπηλαίῳ ἔρχεται ἀποτεκεῖν ἀπορρήτως.

Μὲ σύμμαχον καὶ συνοδοιπόρον πάντοτε τὴν Θεοτόκον ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἀπὸ τῆς πρώτης πορείας της πρὸς τὸ ταπεινὸν σπήλαιον μαζὶ μὲ τὸν ἀγαθὸν Ἰωσήφ, τὸν μνηστῆρά της. Γι' αὐτὸ καὶ στάθηκε πάντοτε καὶ παντοῦ σὲ μιὰ ἠθικὴ καὶ ψυχικὴ ἀνωτερότητα.

ΒΑΣ. ΗΛΙΑΔΗΣ

πάθεια και σὲ μόχθο, γιὰ τὴν πραγμάτωσιν τοῦ καλοῦ αὐτοῦ. Καὶ νὰ παλεύῃς μὲ πάθος καὶ μὲ ὑπερηφάνια γιὰ τὴν ἀπιαστὴν αὐτὴ σκιά. Θαρρῶ, πὼς ὅλοι θὰ συμφωνᾶτε μαζί μου, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀνώτερος ἄθλος καὶ μεγαλύτερη ἀρετὴ ἀπὸ αὐτῆς.

*

Γιατί, ὅσο δὲν ἀρνίεται κανεὶς τὴν ἐλπίδα, καὶ προσδοκᾷ πὼς ἴσως ἀπολαύσῃ τὰγαθὸ πού τᾶχει γιὰ στόχον του, ἢ προσδοκᾷ αὐτὴ ἀντιζητεῖ μέσα του κάθε ταλαιπωρία καὶ κάθε πίκρα.

Ν' ἀπλώνεται ὅμως περίγυρά σου πηχτὸ σκοτάδι, καὶ βουβὸ καὶ παγερὸ χάος, κι' ἐσὺ νὰ προχωρᾷ ἀτάραχος μέσα στὴ φρίκη του· καὶ ν' ἀνεβαίνεις αὐτόθελά σου ἕνα Γολγοθᾶ, δίχως Ἀνάστασιν, εἶναι μιὰ ὑψηλότερη ἀνδρεία, πού σὲ ταυτίζει μὲ τὸ Ἄγαθόν, πού εἶναι ἡ οὐσία τῆς Θεότητος...

*

Κι' ἀντίθετα, τίποτα δὲν εἶναι σιχαμερότερον ἀπὸ τὴν ψευτιά· κι' ἀπὸ τοὺς πολὺλογοὺς ἐκείνους θαυματοποιούς, πού διχτυάζουν τοὺς ἀνθρώπους μέσα στὴν ψυχοκτόνα τους ἀπόχην, ἀφοῦ πρῶτα φλομώνουν τὸ νοῦ τους μὲ διάφορες ἀπατηλὰς θεωρίες καὶ μὲ ψεύτικες ἐπαγγελίες.

Γι' αὐτό, ἄς μαχώμαστε νανάβη πάντα μέσα στὴν καρδιά μας ὀλοκάθαρη ἢ φλόγα τῆς ἀγάπης γιὰ τὴν ἀλήθεια καὶ γιὰ τὸ καλόν. Καὶ ἄς προσπερνοῦμε — στερεωμένοι ἐπάνω στὸν ἴσθον τῆς πίστεως μας — τὴν κάθε ξελογιάστρα Σειρήνα, δίχως νὰ βουλώσωμε τ' αὐτιά μας. Καὶ σὰν τὸν παλῆον ἐκεῖνον Ὀδυσσεᾶ, ἄς ἀκοῦμε τὸ μαυλιστικὸ τους τραγούδι· ἀλλὰ ἡ ψυχὴ μας ἄς μένη ἀτάραχη καὶ ἄθικτη καὶ μὲ βασιλικὴν ἀρχοντιά.

*

Καὶ πρὸ παντός, ἄς εἶμαστε πάντα μας ἀληθινοί, κἀνοντας τὴ ζωὴ μας ἀπλὴ καὶ καλὴ, σὰν τὴ ζωὴ τοῦ παιδιοῦ. Γιατί αὐτὸς εἶναι ὁ μοναδικὸς δρόμος γιὰ τ' ἀνέβασμά της καὶ γιὰ τὴν πνευματικὴν μας τελείωσιν καὶ λύτρωσιν. «Ἀμήν, λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ στραφῆτε καὶ γένησθε ὡς τὰ παιδιά, οὐ μὴ εἰσελθῆτε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν». Αὐτὸ εἶναι τὸ δίδαγμα καὶ ἡ ἐντολὴ τοῦ Χριστοῦ, πού αὐτὸς μόνον εἶναι «ἡ Ἀλήθεια καὶ ἡ Ζωή»· καὶ αὐτὸς ὁ μοναδικὸς θεμέλιος, ἐπάνω στὸν ὁποῖον μπορεῖ νὰ στηριχθῇ ἀσάλευτα ἡ ζωὴ τοῦ Κόσμου.

Ἄς διπλοκαματεῦμε λοιπὸν ἀκούραστα, σὰν χέρσο χωράφι, τὴν καρδιά μας μὲ τὸ ὕνι τοῦ θείου του λόγου, κι' ἄς σπέρνωμε ἀπλόχερα μέσα της τὸν ἅγιον σπόρον τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐτσι μονάχα θὰ περάσωμε ἥσυχά τὸ τρικυμισμένον κανάλι τῆς ζωῆς μας.

και θα διαβούμε μέσα από τις λάσπες τῆς γῆς μας αὐτῆς, χωρίς νὰ λερωθοῦμε και δίχως νὰ βρωμισθοῦμε.

Γιατὶ δὲν ὑπάρχει χειρότερο πλάνευμα ἀπ' αὐτό, ποὺ γίνεται στὶς ἡμέρες μας αὐτὲς τῆς ἐπιστημονικῆς προόδου.

Νὰ κρατοῦμε δηλαδὴ στὰ χέρια μας ἓνα λιγόζωο κεράκι μιᾶς φτωχῆς γνώσης και νὰ προχωροῦμε, γυρίζοντας τις πλάτες μας πρὸς τὸ ἀνέσπερο φῶς τοῦ Χριστοῦ, και παίρνοντας τις σκιές γιὰ πραγματικότητα.....

Ἄς συλλογισθοῦμε λίγο, ἀδελφοί μου, τὸ θεῖο του κήρυγμα «Ἀγαπᾶτε ἀλλήλους». Κι' ἄς σκεφθοῦμε, τί μεγάλο, τί ὑπέροχο πρᾶγμα εἶναι, νὰ εὐλογοῦμε αὐτοὺς ποὺ μᾶς βλαστημοῦν. Νὰ φιλοῦμε τὰ χέρια αὐτῶν, ποὺ μᾶς πετροβολοῦν. Και νὰ σκύβουμε και ν' ἀνασπαζώμαστε τὰ κατώφλια τῶν σπιτιῶν, ποὺ μᾶς ἐκλείσθηεν περιφρονητικὰ ἢ πόρτα τους! Σᾶς ἐρωτῶ, ἡ Γῆ μας γίνεται ἢ δὲν γίνεται, ἔτσι, ὁ στίβος τῆς εὐγενέστερης ἄθλησης, ποὺ μᾶς φέρνει ὀλόγισια πρὸς τὸν Παράδεισο τῶν ἁγίων Πνευμάτων;.....

*

Ἐλεγα λοιπόν, πὼς δὲν ὑπάρχουν γλυκύτερες ἡμέρες ἀπὸ τις φθινοπωρινές, αὐτές. Τοῦ καλοκαιροῦ οἱ χαρὲς εἶναι βέβαια κι' αὐτὲς πολλές. Μὰ εἶναι κάπως βαρείες. Και δὲν σ' ἀφήνουν νὰ πλησιάσης τὴ μυστικὴ ψυχὴ τοῦ κόσμου.

Ἐνῶ τώρα οἱ ὄρες κυλοῦν ἐλαφροπάτητες κι' ἀκούεις καθαρώτερα τὴν ἀνάσα και τὸ μουσικὸ ρυθμὸ τῆς δημιουργίας.

Τὰ βράδια τώρα εἶναι λειτουργικώτερα. Μὰ συντομώτερα. Κι' οὐτε μπορεῖς νὰ χαρῆς πολὺ τὴν ἀστροφεγγιά τους. Γιατὶ κάνει πάνιση μεγάλη. Και τὰ ξερόχορτα μουσκεύουν. Και οἱ φαχνόπετρες ἐδῶ στὸ νησί, ποὺ βρίσκομαι, νοτίζουν και μοιάζουν σὰν βρεγμένες. Ἡ πάνιση ὅμως αὐτὴ εἶναι εὐεργετικὴ κι' εὐλογημένη. Και τὴ χαίρονται πολὺ οἱ ἀγρότες μας. Γιατὶ και ἡ γῆ τρυφεραίνει και μαλακώνουν ἐπάνω της οἱ ἀπρουιές και τ' ἀγριόγρια. Κι' ἔτσι μποροῦν νὰ τὰ πιάνουν εὐκόλα τὰ ζωντανά τους, ποὺ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ δὲν βρίσκουν ἄλλη τροφή. Ὅλα τᾶχει κάνει μὲ ἄπειρη σοφία ὁ ἅγιος Θεός.

*

Τοῦφες τοῦφες φυτρώνουν τώρα στάγριώματα τὰ χορτολούλουδα και κάτω ἀπὸ τοὺς ὀλοπράσινοὺς σχοίνους ἀνθίζουν οἱ κυκλαμιές, ποὺ στολίζει ἡ ροδινὴ τους πορφύρα και τις χαλικοουγιές ἀκόμη στὰ βουνίσια κράσπεδα. Και σὲ κάθε σου σχεδὸν βῆμα ὑψώνεται ἐμπρὸς σου κι' ἓνας μαντικὸς ἀκάρонаς, ποὺ ἀπὸ τάνάρια ἢ πυκνά του λουλούδια μαντεύουν οἱ ἀγρότες, ἂν θάχουνε καλὴ ἢ

κακή έσοδειά. Κι' όπως τους βλέπεις δλόρθους, με τή χιονάτη τους στολή μοιάζουν σαν σύναξη μικρών χερουβείμ. Κι' αν τύχη τή στιγμήν εκείνη και κάμουν φτερό, μέσα από κανένα τριγύρω χωράφι, κάποιοι σκουφάτοι σκοργιαλοί, ό γλυκύτατος κλαΐδισμός τους είναι σαν ύμνος, που αναδίνεται από τήν άνθινη ψυχή τους προς τόν Δημιουργό τής άσωσιης αυτής όμορφιάς.

*

Τήν όλοκάθαρη αυτή χαρά, που τήν ζή ό έρημίτης όδοιπόρος τής έξοχής στις φθινοπωρινές αυτές ήμέρες, είναι αδύνατο να τήν χαρής μέσα στην πολιτεία. Έδω τό πρόσωπό σου ροδίζει από τό δροσερόν άγέρα, σαν τις κυκλαμιές· τό πνεύμα σου αγάλλεται· τό κορμί σου θερμαίνεται· φεύγει από πάνω σου κάθε άνία και κάθε πλήξη· και γίνεσαι σαν έκστατικός. Νοιώθεις, πώς κάθε μορφή ζωής είναι κι' ένας ζωντανεμένος στοχασμός του Αϊωνίου Θεού. Κι' ότι και τό παραμικρό μόριο τής γής μας αυτής τό διαποτίζει και τό κυβερνά ή θεία του βούληση.

*

Μέσα στην πολιτεία, μιá θάλασσα πολύηχη και πολυτάραχη λές κι' απλώνεται δλόγυρά μας, που μάς χωρίζει από τόν πανόμορφο κόσμο του Θεού. Και ή θάλασσα αυτή όλο κι' απλώνεται· κι' όλο πλαταίνει· και φθάνει κι' ως τ' αστέρια άκόμη, και μάς κρύβει στο τέλος τόν ύδρανό.

Έδω όμως, μέσα στη φθινοπωρινήν αυτή γλυκύτατη φύση, κάθε λουλούδι, και κάθε πέτρα, και κάθε ταπεινό φυλλαράκι άκόμα, τό διαπερνά ένα πνευματικό στοιχείο· που κατά κάποιο τρόπο τό εισπνέομε κι' εμεΐς, κι' αποκτούμε έτσι μιá βαθύτερη συνείδηση τής δημιουργικής πνοής του Θεού. Κι' όσο περισσότερο ζωντανεύει μέσα μας ή συνείδηση αυτή, τόσο μετασηματίζονται τά ύλικά μας κύτταρα. Και ζυπνοϋν μέσα μας άγιες λαχτάρες και δυνάμεις φωτεινές, που είναι αδύνατο να τις εκφράση κανείς με λόγια.

*

Και τότε κάθε λουλουδάκι, που τό τριγυρνά κάποια μέλισσα, και κάθε λάλημα πουλιού, και τ' άπαλοφλοίσβιμα των δένδρων από τήν αύρα, και τό βαρύ κι' άργό πέραςμα των κορακιών ψηλά, και κάθε ζωντανή μορφή τριγύρω σου, νοιώθεις να σου κάνη έλαφοτερη τήν καρδιά σου και να σβύνη από τής διάνοιά σου κάθε ταπεινό στοχασμό και κάθε άσχήμιο του κόσμου. Αισθάνεσαι, πώς όταν μορφής νάχης μυστικήν άνταπόκριση μ' όλες αυτές τις μορφές τής άπειρης ζωής, πλαταίνει τό συναίσθημά σου και τάγαπās όλα γύρω σου. Άλλ' όποιος δίνει αγάπη, παίρνει

ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ
ΕΙΣ ΤΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ
ΤΩΝ ΚΥΡΙΑΚΩΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

Κυριακή 14 Δεκεμβρίου (ΙΑ΄ Λουκά)

(Λουκ. ιδ΄ 16 - 24)

«Οὐδείς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων
γεύσεται μου τοῦ δείπνου». (Στίχ. 24)

[Κανείς ἀπό τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους τοὺς
καλεσμένους δὲν θὰ γεύθῃ τὸ δείπνο μου].

Ὁ Κύριος, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, μέσα στὴν παραβολή, πού ἀκούσαμε, χωρίζει σέ τρεῖς τάξεις ἐκείνους, πού ἀρνοῦνται τὴ θεία πρόσκλησι καὶ μένουν ἔτσι ἔξω ἀπὸ τὸ δεῖπνο τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Μπορεῖ νὰ πῆ κανείς μὲ βεβαιότητα, ὅτι ὅλοι ὅσοι χάνουν τὸν παράδεισον, ὅλοι ὅσοι πέφτουν στὴν ὀριστική ἀπώλεια, ἀνήκουν ὁ καθένας ὁπωσδήποτε σὲ μία ἀπὸ τις τρεῖς αὐτὲς τάξεις. Ἄλλοι ὑπάγονται στὴν πρώτη, ἄλλοι στὴ δεύτερη κι' ἄλλοι στὴ τρίτη. Οἱ ἀπαντήσεις τῶν καλεσμένων στὸν δοῦλο, πού ἔστειλε ὁ θεὸς ἀμφιτρύων, ζωγραφίζουν μὲ συμβολικὸ τρόπο κάθε μία ἀπ' αὐτὲς τις τρεῖς ἀξιοθρήνητες τάξεις.

Ὁ πρῶτος καλεσμένος λέγει: «Ἄγρον ἡγόρασα καὶ ἔχω ἀνάγκη νὰ ἐξελεῖν καὶ ἰδεῖν αὐτόν». Ἠγόρασα ἕνα χωράφι κι' εἶμαι ἀναγκασμένος νὰ βγῶ ἀπὸ τὴν πόλι γιὰ νὰ τὸ ἰδῶ. Παραιτεῖται ἀπὸ τὴν τιμὴ πού τοῦ γίνεται, γιὰτι εἶναι ἀπασχολημένος μὲ τὸ χωράφι του. Ἐκπροσωπεῖ τοὺς πλουσίους, πού, προσκολλημένοι στὰ φθαρτὰ ἀγαθὰ, στίς γῆινες ἀπολαύσεις κι' ἀπολαβές, δὲν ἔχουν οὔτε διάθεσι οὔτε καιρὸ νὰ ἐνδιαφερθοῦν γιὰ τὰ ἀφθαρτὰ καὶ τὰ οὐράνια. Ζοῦν μέσα στὸν ἀναποδογυρισμένο κόσμον τοῦ Ἑωσφόρου. Γι' αὐτοὺς οὐρανὸς εἶναι τὸ χῶμα. Κυττάζουν μὲ τρόπο καὶ ἀπὸ θέσι ἀντίθετη ἀπὸ τοὺς πιστοὺς κι' ἀναγεννημένους,

καὶ ἀγάπη. Καὶ σὰν ἕνα λευκὸ περιστέρι νοιάθεις νὰ φτεροκοπᾷ γύρω σου ἡ ἀγάπη τοῦ ἀπείρου. Γιατι ὁ Θεὸς, ὅπως εἶπεν ὁ θεὸς Ἐδαγγελιστής, «ἀγάπη ἐστίν».

«Κι' ὅταν—ὅπως λέγει ὁ Ἰσαὰκ ὁ Σύρος—ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πέσῃ ἐπάνω στὸν ἄνθρωπον, κάνει τὴν ψυχὴ του ἐκστατική καὶ νὰ μὴ θέλῃ πλέον, μὲ κανένα τρόπο, νὰ χωρισθῇ ἀπὸ τὴ λατρεία του».

ΑΝΘΙΜΟΣ ΘΕΟΛΟΓΙΤΗΣ

τούς ἀληθινούς χριστιανούς. Τὸ Εὐαγγέλιον τοὺς φωνάζει ν' ἀνταλλάξουν τὴν ὕλη μὲ τὸ πνεῦμα, ἀλλὰ κωφεύουν, δὲν κατανύγονται, ἀδιαφοροῦν. Εἶναι, — ὅπως εἶπε ὁ Κύριος σὲ ἄλλη περίστασις —, εὐκολώτερον νὰ περάσῃ μιὰ καμῆλα ἀπὸ τὴν τρύπα βελονιοῦ, παρὰ ἕνας τέτοιος ἀνθρωπος νὰ διαβῇ τὸ κατώφλι τῆς οὐράνιας βασιλείας. Ἡ ψυχὴ του, δεμένῃ μὲ τὸ γῆ, στραμμένη καὶ ρέπουσα στὸ χῶμα, δὲν μπορεῖ νὰ ὑψωθῇ στὰ ἄνω, δὲν κατανύγεται ἀπὸ τὴν θεία φωνή.

Ἄκου τώρα καὶ τὴν ἀπόκρισι τοῦ ἄλλου καλεσμένου: «Ζεύγη βοῶν ἠγόρασα πέντε καὶ πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτά». Ἀγόρασα πέντε ζευγάρια βόδια καὶ πηγαίνω νὰ τὰ δοκιμάσω. Τί εἶδος ἀρνησῖθεο τύπο νὰ φανερώνη μιὰ τέτοια δικαιολογία, μὲ τὴν ὁποία ἀποκρούεται ἡ θεία πρόσκλησις;

Τὰ βόδια εἶναι κάτι ποὺ βρίσκονται λίγο παρὰ πάνω ἀπὸ τὸ ἔδαφος. Ζεμένα στὸ ἀλέτρι, ἀλλάζουν τὸ πρόσωπο τῆς γῆς. Τὴ χαράζουν βαθειά, τὴ βοστρυχώνουν μὲ τὸ ὄργωμα, τὴν κάνουν γόνιμη.

Αὐτός, λοιπόν, ποὺ θέλει νὰ τὸν δοκιμάσῃ κι' ἔτσι ἀποποιεῖται τὴ συμμετοχὴ στὸ οὐράνιον συμπόσιον, ἐκπροσωπεῖ τοὺς φιλοδόξους, τοὺς ἰσχυροὺς τοῦ κόσμου τούτου, ποὺ εἶτε μὲ τὴν διανοίαν καὶ τὴν ἐπιστήμη εἶτε μὲ τὸ σίδηρον καὶ τὴ βία δεσπόζουν πάνω στὴν οἰκουμένη καὶ κάνουν τὴ γῆ ὅπως θέλουν. Εἶναι οἱ φιλόσοφοι, οἱ ἐπιστήμονες, οἱ καλλιτέχνες, οἱ πολιτικοί, ποὺ δὲν πιστεύουν στὸν Χριστό, ἀλλὰ παράλληλα μένουν ἱκανοποιημένοι, γιατί ἡ θέσις τους εἶναι πάνω ἀπὸ τὸ χῶμα. Ἔχουν κάποιο ὕψος πάνω ἀπ' αὐτό. Καὶ μιὰ ἐξουσία πάνω σ' αὐτό. Ἀροτριοῦν τὴ γῆ μὲ τὸ ὕνι τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἰσχύος. Τὴ βυθοσκοποῦν μὲ τὴν ἐπιστήμη, τὴν ἀναστατώνουν μὲ τοὺς πολέμους, τὴ χτενίζουν μὲ τὰ ἔργα τοῦ ἀθέου πολιτισμοῦ.

Ἔχουν μεγάλη ἰδέα γιὰ τὴν ἀποστολὴν ποὺ ἐκπληρώνουν καὶ δὲν παραδέχονται ὅτι πάνω ἀπὸ τὰ ἐγκόσμια κατορθώματα μπορεῖ νὰ ὑπάρχῃ μιὰ ἄλλη κλήσις. Ὁ Κύριος εἶπε: «Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου». Τὸ εἶπε σ' ἕνα ὁμοίον τους, στὸν Πόντιον Πιλάτον. Δὲν ἔχουν, λοιπόν, καμμιά σχέσι μὲ τὴν σοφίαν καὶ τὴ δύναμι τοῦ Θεοῦ, τὸν Χριστό. Δὲν τὸν ἀναγνωρίζουν, δὲν τὸν ἐννοοῦν, δὲν τὸν ἀγαποῦν. Εἶναι τιτλοῦχοι μιᾶς ἄλλης βασιλείας, λειτουργοὶ μιᾶς ἄλλης Τριάδος, ποὺ τὴ συνθέτουν ἡ φυσικὴ γνώσις, ἡ φυσικὴ ἰσχύς καὶ τὸ φυσικὸ κάλλος.

Ὁ τρίτος καλεσμένος, τέλος, λέγει: «Γυναῖκα ἔγγραμα καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι ἔλθεῖν». Γυναῖκα παντρεύθηκα καὶ γι' αὐτὸ δὲν μπορῶ νὰ ἔλθω. Ἡ σάρκα τὸν κρατεῖ, τὸν ἔχει δέσιμο.

Ίσως αὐτὸ τὸ πρόσωπο νὰ εἶναι τὸ λιγώτερο ἀσυμπαθές. Εἶναι ὁ μόνος ποὺ λέγει «οὐ δύναμαι» (δὲν μπορῶ), ὁ μόνος ποὺ ἀπαντᾷ μὲ κάποια στενοχώρια. Ὁ πλούσιος εἶπε: «ἔχω ἀνάγκη» (εἶμαι ἀναγκασμένος). Εἶναι ὁ τυφλός, ποὺ δὲν βλέπει τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὴν ἀνάγκη. Εἶναι δοῦλος ἀναπόσπαστος τῆς ὕλης. Ὁ φιλόδοξος εἶπε: «πορεύομαι» (πηγαίνω). Μὲ μεγαλαυχία, μὲ ὀμότητα φανερώνει, ὅτι εἶναι κι' αὐτὸς δοῦλος, ἀλλὰ ἓνας δοῦλος ποὺ παينهύεται γιὰ τὴ δουλειά του. Μονάχα ὁ αἰχμαλωτισμένος ἀπὸ τὰ πάθη τῆς σαρκὸς λέγει «οὐ δύναμαι» (δὲν μπορῶ) καὶ μὲς ἀπὸ τὰ λόγια του διαφαίνεται μιὰ λύπη, μιὰ ὁμολογία.

Ἄλλὰ ὅσο κι' ἂν τὰ θύματα τῆς σαρκὸς εἶναι πιδ εὐεπίφορα στὴ μετάνοια, ἡ σάρκα δὲν παύει νὰ στέκεται ἐξ ἴσου φοβερὴ καὶ δυνατὴ αἰτία ἀπωλείας. Ὅποιος δὲν κατορθώνει νὰ τὴν καταπατήσῃ, χάνει κάθε ἐλπίδα νὰ ἔχῃ μέρος μὲ τὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ. Ὅσο βρίσκεται ὑποχέριος στὶς σαρκικὰς ροπές, δὲν μπορεῖ νὰ πάῃ στὸ δεῖπνο. Μένει ἔξω ἀπὸ τὴ θεία πανδαισία, ἀνίκανος νὰ πῆ τὸ ἀποφασιστικὸ «ναί» στὸ κάλεσμα ποὺ τοῦ γίνεται.

Ἡ σάρκα - ὡς ἐμπόδιο γιὰ τὴ χριστιανικὴ ζωὴ - ἔχει τὰ περισσότερα θύματα, ἂν συγκριθοῦν μ' ἐκεῖνα τοῦ πλοῦτου καὶ τῆς δόξας. Ἀπὸ δικὴ τῆς αἰτία οἱ περισσότεροι μένουσιν ἔξω ἀπὸ τὴ σωτηρία.

Ἄς μᾶς τρομάξῃ, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ἡ παραβολὴ αὐτὴ τοῦ Κυρίου. Ἄς μᾶς κάμῃ ν' ἀνανήψουμε. Ἄς μὴ ἀποστρακισθοῦν τὰ λόγια τῆς πάνω στὴν καρδιά μας, ἀλλὰ ἄς περάσουν στὰ βᾶθη μας.

Κυριακὴ 21 Δεκεμβρίου (πρὸ Χριστοῦ γεννήσεως) (Ματθ. α' 1 - 25)

«Τέξεται υἱὸν καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ, ὃ ἔστι μεθερμηνεύμενον μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός».
(Στίχ. 23)

[Θὰ γεννῆσῃ γυιὸ καὶ θὰ τὸν ὀνομάσουν Ἐμμανουήλ, ποὺ σημαίνει: μαζί μας ὁ Θεός].

Ἀνάμεσα στὰ ὀνόματα, ποὺ ἡ Γραφὴ ἀποδίνει στὸν Κύριο, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, κανένα ἄλλο ἴσως δὲν εἶναι πιδ γλυκό, πιδ παρηγορητικὸ, πιδ ἐνθαρρυντικὸ γιὰ μᾶς τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ ἐκεῖνο, ποὺ ὁ μεγαλοφωνότατος προφῆτης Ἡσαΐας τοῦ ἀποδίνει πρὶν ἀπὸ αἰῶνες: Ἐμμανουήλ, ἧτι ὁ Θεὸς μαζί μας.

Ὁ ἄγγελος, ποὺ φανερώθηκε στὸ ὄνειρο τοῦ δικαίου Ἰωσήφ, γιὰ νὰ τοῦ ἀναγγεῖλῃ ποῖο ἦταν τὸ παιδί ποὺ εἶχε στὰ σπλάγχνα τῆς ἡ παρθενικῆς Μαρίας, τοῦ ἀνέφερε ὅτι εἶχε συλληφθῆ ἀπὸ

Πνεῦμα Ἅγιο καὶ τὸν πρόσταξε νὰ τὸ ὀνομάσῃ Ἰησοῦν, γιὰ τὸ θά ἔσωζε τὸν κόσμον ἀπὸ τὴν ἁμαρτία. Κι' ὁ ἱερός εὐαγγελιστὴς σπεύδει εὐθὺς νὰ παραθέσῃ πλάϊ στὸ σωτήριον αὐτὸ ὄνομα τὸ ἄλλο ἐκεῖνο ποὺ προεῖπε μὲ τὸ στόμα τοῦ Ἡσαΐου τὸ Πνεῦμα: τὸ ὄνομα Ἐμμανουήλ. Ἀναφέρει, λοιπόν, εὐθὺς μετὰ τὰ λόγια τοῦ ἀγγέλου, τὰ λόγια τοῦ προφήτου, ποὺ περιέχουν ἐκεῖνο τὸ γλυκύτατο παρωνύμιον τοῦ Κυρίου: «Ἴδου ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται υἱὸν καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ, ὃ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός». Νά, ἡ παρθένος θὰ μείνῃ ἔγκυος καὶ θὰ γεννήσῃ γυιό, ποὺ θὰ τὸν ὀνομάσουν Ἐμμανουήλ, ὄνομα ποὺ σημαίνει: ὁ Θεὸς μαζί μας.

Ποιοὶ θὰ τὸν ὀνομάσουν ἔτσι; Ἄν ὁ Ἰωσήφ πῆρε ἀπὸ τὸν ἄγγελον τὴν προσταγὴ νὰ τὸν βγάλῃ Ἰησοῦν, σὰν πατέρας του ποὺ ἐθεωρεῖτο, τὸ ἄλλο του θεσπέσιον ὄνομα, αὐτὸ ποὺ προανήγγειλε ὁ Ἡσαΐας, δὲν τοῦ τὸ ἔδωσε ὁ Ἰωσήφ, ἀλλὰ τοῦ τὸ δίνουμε ἔλοι ὅσοι τὸν πιστεύουμε, ἔλοι ὅσοι σωθήκαμε ἀπ' αὐτόν. Γιὰ τὸ ἔλοι οἱ Χριστιανοὶ γνωρίζουμε κι' ἔχουμε βαθειὰ πείρα, χάρι στὸν Ἰησοῦν, χάρι στὸν Ἐμμανουήλ, ὅτι πραγματικὰ εἶναι ὁ Θεὸς μαζί μας.

«Ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο — γράφει ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης — καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν». Ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ντύθηκε τὴν ἀνθρώπινον φύσιν καὶ κατασκήνωσε σ' αὐτή. Ἐγίνε ἔτσι ἓνα μὲ μᾶς, σηκώνοντας τὴν πεσμένη φύσιν μας στὸν οὐρανὸν, θεώνοντας τὸν ἄνθρωπον.

Ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Ἐμμανουήλ, εἶναι ἀληθινὰ μαζί μας. Αὐτὸς εἶναι ἡ σαρκωμένη, ἡ ἐνανθρωπήσασα ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ποὺ δὲν ἄφησε γιὰ πάντα τὸ γένος μας μόνο του, μετὰ τὴν παρακοὴ τῶν πρωτοπλάστων καὶ τὴν ἐξώσιν τους ἀπὸ τὴν Ἐδέμ, ἀλλὰ ἦλθε καὶ μᾶς βρῆκε ἐκεῖ ποὺ εἴχαμε πέσει κι' ἔγινε ἓνα μαζί μας, ἐπαναφέροντάς μας στὸν παράδεισον, ξαναποχτῶντάς μας ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Διαβόλου.

Ὁ Ἰησοῦς, ποὺ γεννιέται σὲ λίγες μέρες στὸ σπήλαιον τῆς Βηθλεὲμ σὰν ταπεινὸ βρέφος, εἶναι ὁ Θεὸς ποὺ ἔγειρε τοὺς οὐρανοὺς καὶ κατέβηκε ἀνάμεσά μας κι' ἔγινε ἓνα μὲ μᾶς, γιὰ νὰ μὴ μᾶς ἐγκαταλείψῃ στὸν αἰῶνα, γιὰ νὰ μᾶς ξαναδώσῃ τὸ ἀρχαῖον κάλλος, γιὰ νὰ μᾶς ὑψώσῃ ἐκεῖ ἀπὸ ὅπου γκρεμισθήκαμεν. Ὁ Παλαιὸς τῶν Ἡμερῶν, ὅπως τὸν ἀποκαλοῦν οἱ προφῆτες, ὁ αἰώνιος Θεός, γίνεται γιὰ μᾶς νήπιον, φορᾷ τὴν σάρκα μας, ἀναλαμβάνει τὴ φύσιν μας, κρύβει τὴ θεότητά του μέσα σὴν ἀδυναμία μας καὶ ξεγελῶντάς μὲς ἀπ' αὐτὴ τὸν τύραννον καὶ σφετεριστὴν μας Διάβολον, τὸν κατατροπώνει ὕστερα ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ σταυροῦ, τὸν βγάζει

ἐκποδῶν μὲ τὴν ἀνάστασί του καὶ ἐπαναφέρει τὴν ἀνθρώπινη φύσι ἐνδοξῆ κι' ὑπέρικαλλη στὸν οὐρανὸ μὲ τὴν ἄγια του ἀνάληψι.

Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός. Αὐτὴ τὴν εὐφρόσυνη, τὴ σθηρικτικῆ, τὴν ἀνυψωτικῆ πληροφορία ἀκτινοβολεῖ τὸ ὄνομα Ἐμμανουήλ, πού τὸ Πνεῦμα πρότεινε κι' οἱ καρδιές ἔλων μας ἀποδίνουν στὸν Σωτῆρα Χριστό. «Ὁ Χριστὸς κατεβαίνει ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς σήμερα, — ἐξαγγέλλει ὁ θεολόγος Γρηγόριος — ἐβγάτε σὲ ἀπάντησί του. Ὁ Χριστὸς βρίσκεται στὴ γῆ, ὑψωθῆτε!»

Δὲν εἶναι ὁ ξένος, πού ἐρχεται νὰ μᾶς ζητήσῃ φιλοξενία. Δὲν εἶναι ἀπλῶς ὁ Θεός, πού ἐρχεται νὰ μᾶς ἐκπλήξῃ. Δὲν εἶναι μονάχα ὁ καθαρὸς μέσα στοὺς ἁμαρτωλοὺς, ὁ δυνατὸς μέσα στοὺς ἀνισχύρους, ὁ σοφὸς μέσα στοὺς σκοτισμένους. Εἶναι μαζί μας τόσο πολὺ ὥστε δὲν ξεχωρίζει πιά ἀπὸ μᾶς. Εἶναι σκηνωμένος μέσα στὴ σάρκα μας, ἕνα μὲ μᾶς. Εἶναι Θεός, ναί. Ἄλλὰ Θεός, πού καθὼς λέγει ὁ Παῦλος «ἑαυτὸν ἐκένωσε μορφὴν δούλου λαβόν», ἄδειασε τὸν ἑαυτὸ του παίρνοντας μορφὴ δούλου.

Ταπεινώθηκε γιὰ νὰ μᾶς δοξάσῃ. Ἐπαθε γιὰ νὰ μᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ κάθε κακὸ.

«Γνώτε ἔθνη καὶ ἠττάσθε, ἀνεφώνησεν ὁ ψαλμωδός, ὅτι μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός». Μάθετέ το ἔθνη ἀντίθετα καὶ νικηθῆτε, ὅτι ὁ Θεός εἶναι μαζί μας. Αὐτὴ ἡ κραυγὴ ἄς βγῆ, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ἀπὸ κάθε χριστιανικῆ ψυχὴ πρὸς τοὺς λαοὺς τῶν παθῶν καὶ τῶν ἁμαρτημάτων, πού τὴν τριγυρίζουν καὶ τὴν πολιορκοῦν καὶ τῆς κάνουν ἐξόδους. Μαζί μας, μέσα μας εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Θεός, δύναμις καὶ κραταίωσις μας ἀπέναντι τοῦ στρατοπέδου τῆς πονηρίας. Μὲ τὸ ὄνομα τοῦ Σωτῆρός μας, μὲ τὸ ὄνομα Ἐμμανουήλ στὰ χεῖλη καὶ στὴν καρδιά, ἄς σκορπίσουμε πανικὸ στὶς τάξεις τοῦ ἐχθροῦ, ἄς στερεώσουμε τὸ φρόνημά μας, ἄς κάνουμε πιδ θερμὴ τὴ βεβαιότητα, πού ἔχουμε ὡς χριστιανοί, ὅτι θὰ νικήσουμε τὰ πάθη καὶ θὰ εἰσέλθουμε στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν καταπατῶντας τὸν Διάβολο.

Τὸ ὄνομα αὐτὸ τοῦ Θεοῦ μας λέγει, ὅτι εἶναι ἕνας Θεός πού δὲν θέλει νὰ βρίσκεται πουθενὰ ἄλλοῦ, παρὰ μαζί μὲ τὸν καθένα μας.

Κυριακὴ 28 Δεκεμ. (μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησι)

(Ματθ. 6' 13 - 23)

«Τότε Ἡρώδης ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων...».

(Στίχ. 16)

«Τότε ὁ Ἡρώδης σὰν εἶδε πὼς γελάσθηκε ἀπὸ τοὺς μάγους...».

Οἱ Μάγοι, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, πού ἤλθαν νὰ προσκυνήσουν τὸ θεῖο Βρέφος καὶ νὰ τοῦ προσφέρουν τὰ πολύτιμα δῶρά τους,

είναι ίσως τὰ πιδ μυστηριώδη κι' αίνιγματικά πρόσωπα ἀπ' ὅσα ἀναφέρονται μέσα στοῦ Εὐαγγέλιου.

Παρ' ὅλο πού γίνεται ἀρκετὸς λόγος γι' αὐτοὺς στὴ σχετικὰ σύντομη εὐαγγελικὴ ἀφήγησι τῆς Γεννήσεως, τὸ ἱερὸ κείμενο δὲν μᾶς δίνει καμμιά πληροφορία γιὰ τὸν ἀριθμὸ τους, τὴν ταυτότητά τους καὶ τὸν τόπο τῆς προελεύσεώς τους. Τὸ μόνο, πού ἀναφέρεται, εἶναι ὅτι ἤλθαν στὴ Βηθλεέμ ἀπὸ κάποια ἀνατολικὴ χώρα· κι' ὅτι τοὺς ὠδήγησε ὡς ἐκεῖ ἓνα πρωτοφανέρωτο ἄστρο, πού παρατήρησαν στὸν οὐρανό.

Ἡ χριστιανικὴ παράδοσις, στοῦ κύλημα τῶν αἰώνων, ἀντλήσε πολλὰ γι' αὐτοὺς ἀπὸ τὴ φαντασία. Καθώρισε ἔτσι διαφόρους τόπους, ὅπως ἡ Μηδία, ἡ Χαλδαία, οἱ Ἰνδίες, ἡ Ἀραβία, ἀπ' ὅπου ἀφορηθήκαν. Ἀνεκάλυψε ὅτι ἦταν τρεῖς. Τοὺς χάρισε ἀπὸ ἓνα ὄνομα: Γάσπαρ, Μελχιώρ καὶ Βαλτάσαρ. Σχεδίασε μὲ ὅλες τὶς λεπτομέρειες τὸ δρομολόγιό τους ὡς τὴν Ἰουδαία. Κι' ἔπλασε μερικὸς ποιητικωτάτους θρύλους γιὰ τὴν κατοπινὴ ἱστορία τους.

Καταλαβαίνετε, βέβαια, πὼς τίποτε ἀπὸ ὅλα αὐτὰ δὲν ἀνταποκρίνεται στὴν πραγματικότητα, δὲν εἶναι ἐξηκριβωμένο. Ἀποτελοῦν μιὰ ὠραία μὲν, ἀλλ' ἀστήρικτη ἐπιπόνησι.

Οἱ Μάγοι, πού κατέθεσαν στὰ πόδια τοῦ θείου Νηπίου τὸ χρυσάφι, τὸν λίβανο καὶ τὴ σμύρνα, θὰ παραμένουν γιὰ πάντα πρόσωπα κατὰ μέγιστο μέρος ἀνεξακριβωτα.

Τὸ μόνο, γιὰ τὸ ὁποῖο μπορούμε νὰ εἴμαστε βέβαιοι, εἶναι τὸ ζήτημα τῆς πραγματικῆς του ιδιότητος. Μάγοι δὲν σημαίνει στοῦ εὐαγγελικὸ κείμενο ἀγύρται ἢ θαυματοποιοί. Ἀπεναντίας πρόκειται γιὰ ἓνα ὑψηλὸ ἀξίωμα, θρησκευτικὸ, πολιτικὸ, κι' ὅπως θὰ λέγαμε σήμερα, ἐπιστημονικὸ. Σὲ ὀρισμένες ἀρχαῖες χῶρες, Μάγοι λέγονται οἱ σύμβουλοι τῶν βασιλέων. Οἱ σύμβουλοι αὐτοὶ εἶχαν μιὰ διπλὴ σοφία: ἤξεραν τοὺς θεοὺς νόμους καὶ τοὺς νόμους τῆς φύσεως. Ἦταν δηλαδὴ ἓνα εἶδος ἱερέων κι' ἐπιστημόνων καὶ μὲ τὶς ὑποδείξεις τους ὁ βασιλεὺς κυβερνοῦσε τὸν λαό.

Αὐτό, λοιπόν, μᾶς ἀρκεῖ, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, γιὰ νὰ καταλάβουμε τὴ σημασία τοῦ ταξιδιοῦ τους πρὸς τὴ Βηθλεέμ, καθὼς καὶ τὸ συμβολικὸ νόημα τῆς προσφορᾶς τους στοῦ ἀρτιγέννητο Ἰησοῦν. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ πού μελετοῦσαν τὴ φύσι, εἶδαν στὴ φύσι ἓνα σημάδι πού φανέρωνε τὸν ἐρχομὸ Ἐκείνου, πού θὰ ἐπανεφέρε τὴ φύσι στοῦ ἀρχαῖο καθεστώσ. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοί, πού εἶχαν δύναμι σ' αὐτὸν τὸν κόσμον, ἔτρεξαν νὰ δηλώσουν ὑποταγὴ στοῦ Ἰδιοκτήτη τοῦ κόσμου, ὅταν Αὐτὸς ἐπεσκέφθη τὴν ἰδιοκτησία του. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοί, πού γνωρίζουν μονάχα ἓνα μέρος καὶ μάλιστα τόσο μικρὸ κι' ἀμυδρὸ τῆς ἀληθείας, ἤλθαν νὰ δοῦν καὶ

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. Α' 156/10 Ὀκτωβρίου φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐδημοσιεύθη τὸ ὑπ' ἀριθ. 3850 Νομοθ. Διάταγμα «Περὶ Στρατολογίας τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων». Εἰς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἐν λόγῳ διατάγματος προβλέπεται ἐξαιρέσις τῆς πρὸς στρατεύσειν ὑποχρέωσως τῶν ἐντασσομένων εἰς τὴν Ἀγιοταφικὴν Ἀδελφότητα ὡς καὶ τῶν διὰ τῆς κουρᾶς περιβληθέντων τῶ Μοναχικῶν Σχήμα ἀπασῶν τῶν Μονῶν τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας (Μοναχοὶ μικρὸσχημοὶ ἢ μεγάλσχημοι), ἐφ' ὅσον ἐνετάχθησαν εἰς τὸν Πανάγιον Τάφον ἢ μονάζουσι ἐν ταῖς οἰκείαις Μοναῖς πρὸ τῆς εἰς τὰς Ἐνόπλους Δυνάμεις προσκλήσεως τῆς κλάσεως ἢ κατηγορίας των.

Οἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐξαιρούμενοι, ἐφ' ὅσον ἤθελον ἀπομακρυνθῆ τῆς οἰκείας Μονῆς ἢ τοῦ Παναγίου Τάφου πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 40οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των, ἀνευ ἀδείας ἢ κατόπιν τοιαύτης ὑπερβαίνουσης τοὺς τρεῖς μῆνας συνεχῶς ἢ διακεκομμένως ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους (ἐξαιρέσει τῆς διὰ λόγουσ ὑγείας ἢ σπουδῶν χορηγουμένης), ὑπόκεινται εἰς ἐκπλήρωσιν τῶν στρατιωτικῶν των ὑποχρεώσεων.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 17 τοῦ αὐτοῦ Νομοθ. Διατάγματος ἀ π α λ λ ἄ σ σ ο ν τ α ἰ τ ῆ ς π ρ ὸ ς σ τ ρ ἄ τ ε υ σ ἰ ν ὑ π ο χ ρ ε ὼ σ ε ω ς ἔ ν α ν τ ἰ κ α τ α β ο λ ῆ ς ἀ ν τ ἰ σ τ η κ ῶ μ α τ ο ς :

1. Οἱ σπουδασταὶ τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς καὶ Χάλκης, ἐφ' ὅσον ὑποβάλωσι δήλωσιν, ὅτι θὰ ἱερωθῶσι μετὰ τὴν λήξιν τῶν σπουδῶν των, συμφώνως πρὸς τοὺς κανόνας τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

2) Οἱ ἐκ τῶν ἀποφοίτων ἢ σπουδαστῶν τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν τῶν ἡμεδαπῶν Πανεπιστημίων ὡς καὶ τῶν ἐν ἑδαφίοις δ' καὶ ε' τῆς παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ παρόντος Ν.Δ. Ἱερατικῶν Σχολῶν καὶ Ἐκκλησιαστικῶν Φροντιστηρίων ἐπιθυμοῦντες νὰ ἱερωθῶσι καὶ προτεινόμενοι ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὡς κατὰλληλοι πρὸς χειροτονίαν.

νὰ προσκυνήσουν τὴν ἴδια τὴν Ἀλήθεια, ὅταν αὐτὴ δλόκληρη κατέβηκε στὴ γῆ.

Ἡ προσφορά τῶν δώρων τοὺς εἶχε ἓνα συμβολικὸν κι' ἓνα προφητικὸν νόημα. Τὰ δύο πρῶτα ἀπ' αὐτά, ὁ χρυσὸς κι' ὁ λίβανος, ἀναφέρονταν στὴ διπλῆ ἰδιότητα τοῦ Χριστοῦ. Μὲ τὸ χρυσάφι, τὸν τίμησαν ὡς βασιλέα τοῦ κόσμου. Μὲ τὸν λίβανο, ὡς Θεόν. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ τρίτο δῶρο τοὺς, αὐτὸ εἶχε προφητικὴ σημασία. Ἡ σμύρνα ἦταν ἓνα ἄρωμα, ποὺ ἔβγαινε ἀπὸ κάποιον φυτὸ τῆς Ἀνατολῆς. Χρησίμευε κατὰ τοὺς ἀρχαίους καιροὺς, γιὰ ν' ἀλείφουν τοὺς νεκροὺς πρὶν ἀπὸ τὸν ἐνταφιασμὸν. Ἡ προσφορά, λοιπὸν, τῆς σμύρνας εἶχε τὴν προφητικὴ ἔννοια, ὅτι τὸ βρέφος ἐκεῖνο θὰ θανατωνόταν ἀργότερα ἀπὸ τὸν λαὸν του πάνω στὸ Σταυρὸν.

ΒΑΣ. ΜΟΥΣΤΑΚΗΣ

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟΥ

Οί συμφώνως τοῖς ἀνωτέρω ἀπαλλασσόμενοι ὑπόκεινται εἰς ἐκπλήρωσιν τῶν στρατιωτικῶν αὐτῶν ὑποχρεώσεων εἰς τὰς κάτωθι μόνον περιπτώσεις καὶ κατὰ τὰ εἰδικώτερον δι' ἐκάστην τούτων καθοριζόμενα διὰ Δ/γῆς τοῦ Υ.ΕΘ.Α., μὴ δικαιούμενοι ἀναλήψεως τοῦ καταβληθέντος ἀντισιγνώματος:

α) Ἐὰν διακόψωσι τὰς σπουδὰς των ἐν τῇ Θεολογικῇ ἢ Ἱερατικῇ Σχολῇ καὶ τῷ Ἐκκλησιαστικῷ Φροντιστηρίῳ καὶ δὲν ἔχωσιν ἐν τῷ μεταξὺ χειροτονηθῇ.

β) Ἐὰν δὲν ἱερωθῶσι ἐντὸς τριῶν ἐτῶν, τὸ βραδύτερον, ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 25 ἔτους τῆς ἡλικίας των, ἐκτὸς ἐὰν ἐξακολουθῇ ἡ φοίτησις των ἐν ταῖς ἀνωτέρω Σχολαῖς, ὅποτε ἀπόλλυται τὸ δικαίωμα τῆς ἀπαλλαγῆς, ἐὰν δὲν χειροτονηθῶσιν ἐντὸς διετίας ἀπὸ τῆς ἐκ τῆς Σχολῆς ἀποφοιτήσεως των.

γ) Ἐὰν μετὰ τὴν χειροτονίαν των ἀποβάλωσι τὸ σχῆμα πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 50οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των.

Εἰς ἀπάσας τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ὑποχρεοῦνται πρὸς στρατεύσιν οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀπαλλαγέντες, δεόν νὰ εἰδοποιηθῇ σχετικῶς τὸ οἰκεῖον Στρατολ. Γραφεῖον παρὰ τοῦ ἀρμοδίου Θρησκευτικοῦ Λειτουργοῦ ἢ Διευθυντοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Ἰδρύματος, οἵτινες παραλείποντες τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης τιμωροῦνται.

Αἱ ὑπὸ τοῦ ὄνο ἄρθρου προβλεπόμεναι ἀπαλλαγαὶ παρέχονται μόνον ἐν εἰρήνῃ ἢ μερικῇ ἐπιστρατεύσει, δύναται δὲ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἰπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ νὰ ἀπαγορευθῶσιν ἢ νὰ περιορισθῶσιν εἰς τὸ ἐλάχιστον.

Ἐξ ἄλλου εἰς τὸ ἄρθρον 19 τοῦ ἐν λόγῳ Νομ. Διατάγματος προβλέπεται ἡ χορηγίσις ἀναβολῆς κατατάξεως πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν στρατιωτικῶν ὑποχρεώσεων εἰς τοὺς στρατευσίμους σπουδαστάς τῶν ἡμεδαπῶν Ἱερατικῶν Σχολῶν, διὰ τὰ τρία τελευταῖα ἔτη σπουδῶν, ὡς καὶ εἰς τοὺς σπουδαστάς τῶν ἡμεδαπῶν Ἀνωτάτων ἢ Ἀνωτέρων Ἐκκλησιαστικῶν Φροντιστηρίων.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Τ.Α.Κ.Ε.

Εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 269/11-10-1958 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, τεύχος Β', ἐδημοσιεύθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 99732/24-9-58 Ἀπόφασις τοῦ Ἰπουργοῦ Παιδείας ἀπερὶ προσθήκης παραγρ. 2 εἰς τὴν μεταβατικὴν διάταξιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 99836/1955 Ἰπουργικῆς ἀποφάσεως περὶ τροποποιήσεως Καταστατικοῦ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. πρὸς συνταξιοδότησιν Δωδεκανησίων Ἐφημερίων. Τὸ κείμενον τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως ἔχει ὡς ἑξῆς.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 105 τοῦ κωδικοποιημένου Ν. 5439/1932 τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 738/1948 Νόμου, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ὁμοφώνως ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. ἐν τῇ τῆς 23-7-1958 συνεδριάσει αὐτοῦ ληφθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 404 ἀπόφασιν περὶ προσθήκης παρ. 2 εἰς τὴν μεταβατικὴν διάταξιν τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε., ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 99836/26-1-1955 (Φ.Ε.Κ. 13 τ. Β') Ἰπουργικῆς ἀποφάσεως, ἔχουσαν οὕτω:

Ἐξαιρετικῶς προκειμένου περὶ Ἐφημερίων τῆς Δωδεκανήσου ὑπηρετησάντων ἐν αὐτῇ πρὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Δωδεκανήσου καὶ ἐν συνεχείᾳ μετὰ ταύτην τοῦλάχιστον ἐπὶ ἑτεῖαν δὲν ἰσχύει ὁ περιορισμὸς τῆς παραγρ. 7 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε.

Οἱ ἐφημέριοι οὗτοι δύνανται νὰ τύχῳσι τῇ αἰτήσει των, ὑποβαλλομένη ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἐξόδου των κατὰ τὸ ἄρθρον 13 παρ. 1 ἔδαφ. γ', προσωποπαγοῦς μηνιαίου βοηθήματος, ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσαν ἑτετὴ τοῦλάχιστον ὑπηρεσίαν ἐν ἀσφαλίσει, ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας καὶ ἐπὶ καταβολῇ τῶν ἀσφαλιστρῶν τῶν Κλάδων Συντάξεως καὶ Ἀρωγῆς, ὑπολογιζομένων βάσει τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μηνὸς ἐξόδου ἐκ τῆς ὑπηρεσίας καὶ μέχρι συμπληρώσεως 15 ἐτῶν καταβολῶν. Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Σεπτεμβρίου 1958.

Ὁ Ὑπουργὸς
ΓΕΩΡΓ. ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ

Σχετικῶς πρὸς τὴν ἀνωτέρω ἀπόφασιν, τὸ Τ.Α.Κ.Ε. ἐξέδωσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 68/1958 ἐγκύκλιον αὐτοῦ, δι' ἧς παρέχονται αἱ κάτωθι πληροφορίες:

Διὰ τῆς διατάξεως τῆς προστεθείσης παραγρ. 2 ἐξαιρετικῶς διὰ τοὺς ἐφημέριους τῆς Δωδεκανήσου, τοὺς ὑπηρετήσαντας εἰς αὐτὴν πρὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Δωδεκανήσου καὶ ἐν συνεχείᾳ μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν αὐτῆς τοῦλάχιστον ἐπὶ πενταετίαν, δὲν ἰσχύει ὁ περιορισμὸς τῆς παραγρ. 7 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε., κατὰ τὸν ὅποιον ὁ πέραν τοῦ ὁρίου ἡλικίας (75ον ἔτος) διανυθείς χρόνος δὲν ὑπολογίζεται ὡς συντάξιμος.

Οἱ ἐφημέριοι οὗτοι κατόπιν αἰτήσεώς των ὑποβαλλομένης εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας, ἤτοι ἐντὸς διετίας, ἀφ' ἧς ἐγενήθη τὸ δικαίωμα των εἰς σύνταξιν, δύνανται νὰ τύχῳσι μηνιαίου προσωποπαγοῦς βοηθήματος, ἴσου πρὸς τὰ 2/3 τῆς ἀναλογούσης συντάξεως εἰς χρόνον 15ετοῦς πραγματικῆς συμμετοχῆς εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε., ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσαν ἑτετὴ τοῦλάχιστον ὑπηρεσίαν ἐν ἀσφαλίσει ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου τῆς ἡλικίας ἐπὶ καταβολῇ τῶν ἀσφαλιστρῶν τῶν Κλάδων Συντάξεως (5½) καὶ Ἀρωγῆς (2½) ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μηνός, κατὰ τὸν ὅποιον ἐξῆλθον τῆς ὑπηρεσίας καὶ μέχρι συμπληρώσεως 15ετῶν καταβολῶν.

Περαιτέρω καθορίζεται, ὅτι βάσει τῆς κοινοποιομένης διατάξεως προσωποπαγοῦς μηνιαίου βοηθήματος δικαιοῦνται οἱ ἐφημέριοι τῆς Δωδεκανήσου, ἐφ' ὅσον οὗτοι α) ὑπηρετήσαν ἐν αὐτῇ πρὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Δωδεκανήσου καὶ β) ἐν συνεχείᾳ τοῦλάχιστον ἐπὶ ἑτεῖαν.

Αἱ δύο αὗται προϋποθέσεις δέον νὰ ἀποδεικνύονται διὰ πιστοποιητικοῦ τῆς οἰκείας Ἱ. Μητροπόλεως ἢ ἐτέρας Δημοσίας Ἀρχῆς.

Ὅπωςδὴποτε πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ κινδύνου ἀπωλείας συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος συνιστᾶται, ὅπως πρὸ τῆς ἐξόδου ἐκ τῆς ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἀπευθύνονται εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. διὰ παροχὴν σχετικῶν πληροφοριῶν.

Διὰ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως εὐεργετοῦνται οἱ καταληφθέντες ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας πρὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Δωδεκανήσου καὶ τῆς ἐπικτάσεως εἰς τὴν Δωδεκανήσον τῶν περὶ Τ.Α.Κ.Ε. διατάξεων (1-2-50), ὡς καὶ οἱ καταληφθέντες ὑπὸ τοῦ ὁρίου μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν καὶ πρὸ τῆς συμπληρώσεως ὑπ' αὐτῶν τῆς νομίμου εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. συμμετοχῆς τῶν 5 ἐτῶν.

— Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, δημοσιευθεῖσης εἰς τὴν ἑφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (Β' 998 /58) ἐτροποποιήθη τὸ ἄρθρον 17 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ TAKE, ὡς ἀκολούθως:

Ἄρθρον 17

1. Τὸ εἰς σύνταξιν δικαίωμα ἀπόλλυται: α) Ἐὰν ὁ δικαιοῦχος καθαιρεθῇ διὰ κανονικοῦς λόγους ἀπειροῦντας εἰς τὴν Ἱερωσύνην ἢ καταδικασθῇ εἰς ἐγκληματικὴν ποινὴν διὰ τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 62 παρ. 1 στοιχ. β' τοῦ Α.Ν. 1854)51 «περὶ ἀπονομῆς τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν συντάξεων» ἀναφερόμενα ἀδικήματα, ἐφ' ὅσον ταῦτα στρέφονται κατὰ τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Νομικῶν Πρὸσώπων Δημοσίου Δικαίου.

Παρεχομένης χάριτος μετ' ἄρσεως τῶν συνεπειῶν ἢ ἐπερχομένης ἀποκαταστάσεως τὸ δικαίωμα ἀνακτάται ὑπὸ τοὺς ὅρους τῆς παρ. 4 τοῦ παρόντος ἄρθρου.

β) Ἐὰν ἡ θυγάτηρ ἔλθῃ εἰς γάμον ἢ ἡ χήρα εἰς νέον τοιοῦτον, εἴτε κατὰ τὸ ἡμεδαπὸν εἴτε κατὰ τὸ ἀλλοδαπὸν δίκαιον ἢ ἐὰν ἡ χήρα σύζυγος ἐκπέσῃ τῆς ἐπιτροπείας τῶν τέκνων αὐτῆς δι' αἰσχρὰν διαγωγὴν.

γ) Ἐὰν ἡ δικαιοῦθισα συντάξεως χήρα σύζυγος ἀποκτήσῃ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συζύγου τῆς νόθου τέκνου ἢ καταδικασθῇ δι' ἀμετακλήτων δικαστικῆς ἀποφάσεως διὰ τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 62 παρ. 1 στοιχ. δ' τοῦ Α.Ν. 1854)51 ἀναφερόμενα ἀδικήματα.

2. Αἱ διατάξεις τοῦ Ν.Δ. 617)48 ἐξακολουθοῦν ἰσχύονσαι, ἢ ὑπὸ τοῦτον ὁμος προβλεπομένη στέρεσις συντάξεως ἢ ἄλλης παροχῆς ἀπαγγέλλεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν.

3. Τὸ εἰς σύνταξιν ἢ καταβολὴν δικαίωμα δὲν δύναται νὰ ἀσκηθῇ ἐὰν ὁ δικαιοῦχος:

α) Καταδικασθῇ εἰς ἐγκληματικὴν ποινὴν ἐπὶ οἰφδήποτε ἀδικήματι πλὴν τῶν ἐν ἐδαφίῳ α' τῆς παρ. 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀναφερομένων καὶ μέχρι λήξεως τῆς ποινῆς.

β) Ἀποβάλῃ τὴν Ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν ἢ ἀποκτήσῃ ξένην τοιαύτην.

4. Ἀρθέντος τοῦ λόγου τῆς μὴ ἀσκήσεως τὸ εἰς σύνταξιν δικαίωμα ἄρχεται ἢ ἐπαναλαμβάνεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἐπομένου μετὰ τὴν ἄρσην μηνός.

5. Κηρυχθεῖσης ἀφανείας τὸ εἰς σύνταξιν δικαίωμα δὲν δύναται νὰ ἀσκηθῇ πρὸ τῆς νομίμου δημοσιεύσεως τῆς τελεσιδικίου περὶ ἀφανείας ἀποφάσεως.

6. Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἐν πολέμῳ ἢ ἐπιστρατεύσει ἐξαφανίσεως τοῦ ἡσφαλισμένου τὸ εἰς σύνταξιν δικαίωμα δύναται νὰ ἀσκηθῇ μετὰ ἐξάμηνον ἀπὸ τῆς ἐξαφανίσεως.

7. Ἡ σύζυγος τοῦ κατὰ τὴν παρ. 1 ἐδαφ. α' τοῦ παρόντος καθαιρεθέντος ἢ καταδικασθέντος καὶ τὰ τέκνα τούτου δικαιοῦνται κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ τῆς ἀνηκούσης αὐτοῖς συντάξεως, ὡς ἂν ὁ καθαιρεθεὶς ἢ ὁ καταδικασθεὶς εἶχεν ἀποβιώσει.

Ἄνακτωμένοι τυχόν τοῦ δικαιώματος ὑπὸ τοῦ καθαιρεθέντος ἢ καταδικασθέντος κατὰ τοὺς ὅρους τῆς παρ. 1 ἐδ. α' ὑπεδ. β' τοῦ παρόντος παῖδι ἢ πληρωμῇ τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον συντάξεως.

8. Ἡ σύζυγος καὶ τὰ τέκνα τοῦ κατὰ τὴν παρ. 3 στοιχ. α' τοῦ παρόντος δικαιοῦνται κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ δὲν δύναται ν' ἀσκηθῇ ὑπ' αὐτοῦ τὸ εἰς σύνταξιν ἢ καταβολὴν δικαίωμα νὰ τύχῃσι τῆς κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ ἀνηκούσης αὐτοῖς συντάξεως ὡς ἐὰν ὁ καταδικασθεὶς εἶχεν ἀποβιώσει.

—Ωσαύτως διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 118.231 Ὑπουργικῆς Πράξεως, δημοσιευθείσης εἰς τὸ ἀριθ. Β' 299)6 Νοεμβρίου 1958 φύλλον τῆς «Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως» τροποποιεῖται τὸ ἀρθρ. 8 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. ὡς ἀκολουθοῦσας.

Ἄρθρον 8

1. Ἡσφαλισμένοι, συνταξιοδοτούμενοι βάσει τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ, δύναται ἐφ' ὅσον ἔχουσι συμπληρώσει 10ετῆ πλήρη ἐν ἀφαλίσει ὑπηρεσίαν, ἀσκοῦν δὲ μόνον τὸ δι' ὅπερ εἶναι ἡσφαλισμένοι ἐπάγγελμα ἢ λειτουργήματα, ἀποκλειομένων τῶν ἀσκούντων καὶ ἕτερον ἐπάγγελμα ἢ λειτουργήματα, νὰ ἀναγνωρίσωσι προγενεστέραν δημοσίαν ἢ παρὰ Νομικοῖς Προσώποις Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, ἢ παρὰ Τραπεζαῖς, ἢ παρ' ἀνώνυμος Ἐταιρείαις ὑπηρεσίαν των μετ' ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. ἐπὶ καταβολῇ τῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως εἰσφορῶν ὑπὲρ τοῦ Κλάδου Συντάξεων, ἐφ' ὅσον ἡ ὑπηρεσία των αὐτῆ δὲν ἐχρησίμωσεν ἢ δὲν ἠθέλων χρησιμεύσει πρὸς συνταξιοδότησιν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἢ ἑτέρου Ὁργανισμοῦ Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου.

2. Ἡ οὕτως ἐξαγοραζομένη ὑπηρεσία δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὴν δεκαετίαν.

3. Δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου δύναται τῆ αἰτήσῃ τοῦ ἡσφαλισμένου νὰ ἐγκριθῇ ἢ ἐντὸς 2ετίας κατὰ μηνιαίας δόσεις ἐξόφλησις τοῦ ἀναγνωριζομένου χρόνου ἐπὶ καταβολῇ τοῦ νομίμου τόκου.

4. Ἡ μετὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς προϋπηρεσίας ἀνάληψις καὶ ἑτέρου ἐπαγγελματός ἢ λειτουργήματος στερεεῖ τὸν ἀναλαβόντα τοῦ δικαιοῦτος τοῦ ὑπολογισμοῦ τοῦ ἀναγνωρισθέντος χρόνου ὡς συνταξιῶνον ἢ τῆς ἀναζητήσεως τῶν παρὰ τούτου διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς προϋπηρεσίας καταβληθέντων.

Α Δ Λ Η Λ Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

Αἰδῶσ. Μιχαήλ Νοτίδην, Ἡγουμένισαν Ἰωαννίνων. Ὁρθῶς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. κατέβαλεν ὡς ἐξόδα κηδείας τῆς ἀποθανούσης συζύγου σας τὴν ποσὸν τῶν 734 δραχμῶν, ἧτοι τὸ ποσὸν μιᾶς μηνιαίας συντάξεως μετὰ τὴν πάσης φύσεως ἐπιδομάτων αὐτῆς. Διότι διὰ τὴν ἔμμεσον συνταξιοῦχον σύζυγον τὰ ἐξόδα κηδείας ἀνέρχονται εἰς τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως ἐνδὲς μηνός, ἀνεξαρτήτως τόπου κατοικίας. Ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον γράφετε σεῖς ἀναφέρεται εἰς τὰ ἐξόδα κηδείας τοῦ ἀμέσως ἡσφαλισμένου ἐφημερίου. — Ἱεροδιάκονον Ν. Β. Βεβαίως ὑπάρχει καὶ τὸ ζήτημα τῆς κατ' οἰκονομίαν χειροτονίας πρεσβυτέρων νεωτέρων τῶν 30 ἐτῶν. Μάλιστα ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθῶνων καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεοκλήτος, εἰς τὸν λόγον αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐνερκτικῆρον συνεδρίαν τῆς Π' Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἔθιξε καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο, εἰπὼν τὰ ἑξῆς. «Ταύτην (τὴν ἀρχὴν τῆς οἰκονομίας) προτεινομένη ὅπως ἀκολουθήσῃ καὶ ἡ ἡμετέρα Ἐκκλησία, τοῦλάχιστον διὰ τοὺς ἐγγάμους πρεσβυτέρους, ἐφ' ὅσον αἱ κείμεναι κανονικαὶ διατάξεις περὶ τῆς κανονικῆς πρὸς χειροτονίαν ἡλικίας εἶναι ἀναμφισβητήτως ἐπιδεικτικαὶ τοιαύτης οἰκονομίας, ἅτε στερούμεναι δογματικοῦ χαρακτῆρος». (Βλέπε «Ἐκκλησίαν» τεύχος 22/15-11-1958, σελ. 440). Αἰδῶσ. Ν. Η. Δυστυχῶς δὲν εἶναι δυνατόν νὰ καταβληθοῦν τὰ ἐξόδα κηδείας, δεδομένου ὅτι ἡ Ὑπουργικὴ πρᾶξις ἤρξατο ἰσχύουσα ἀπὸ 10ης Μαΐου 1948. Συνεπῶς δὲν καταβάλλονται ἐξόδα κηδείας διὰ θανάτους ἐπισυμβάντας πρὸ τῆς ὡς ἂν χρονολογίας. Διὰ τὰ γραφόμενά σας ἐλυπήθημεν. Ἄς

ἐλπίζομεν ὅτι σὺν τῇ παρόδῳ τοῦ χρόνου θὰ δυνηθῇ ὁ Ὅργανισμὸς νὰ ἐξυπη-
ρετήσῃ καλύτερον τοὺς ἡσφαλισμένους. Εἶναι ὁμως ἀλήθεια ὅτι αἱ χορηγού-
μενα πιστώσεις ὑπὸ τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι ἐλάχισται καὶ κατ'
ἀναπόδραστον ἀνάγκη δὲν δύνανται νὰ ικανοποιηθοῦν παρὰ ἐλάχιστοι ἐκ
τῶν αἰτούντων δάνειον. Ἐπειτα ἅς μὴ λησμονῶμεν ὅτι τὰ περιθώρια εἶναι
ἐνίοτε περιορισμένα νομοθετικῶς, οὕτως ὥστε νὰ μὴ ἀρκεῖ ἡ καλὴ θέλησις
διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ ἡσφαλισμένου. Πάντως σᾶς συνιστῶμεν νὰ ἀπευ-
θυνθῆτε εἰς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Ὁργανισμοῦ. Δὲν θὰ βλάψῃ, ὑμεῖς δὲ ἐλ-
πίζομεν, ὅτι θὰ ικανοποιηθῆτε.—Αἰδ. Ν. Ἀ ρ. Β. Τὰ ἀναφερόμενα ὑφ' ὑμῶν ἐ-
δάφια 7 καὶ 8 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Τ. Α. Κ. Ε., ὡς τοῦτο ἐτρο-
ποποιήθη, ἔχουν ὡς ἀκολουθοῦσι: «7. Ἡ σύζυγος τοῦ κατὰ τὴν παράγραφον
1 ἐδάφ. α' τοῦ παρόντος καθαιρεθέντος ἢ καταδικασθέντος καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ
δικαιούνται κατὰ τοὺς ἔρους τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ τῆς ἀνηκούσης
αὐτοῦ συντάξεως, ὡς ἂν ὁ καθαιρεθείς ἢ ὁ καταδικασθείς εἶχεν ἀποβιώσει.
Ἄνακταμένου τυχόν δικαιώματος ὑπὸ τοῦ καθαιρεθέντος ἢ καταδικασθέντος
κατὰ τοὺς ἔρους τῆς παρ. 1 ἐδ. α' ὑπεδ. β' τοῦ παρόντος παύει ἡ πληρωμὴ τῆς
κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον συντάξεως. 8. Ἡ σύζυγος καὶ τὰ τέκνα τοῦ
κατὰ τὴν παρ. 3 στοιχ. α' τοῦ παρόντος δικαιούνται κατὰ τὸ χρονικὸν διά-
στημα, καθ' ὃ δὲν δύναται ν' ἀσκηθῇ ὑπ' αὐτοῦ τὸ εἰς σύνταξιν ἢ καταβο-
λὴν δικαίωμα νὰ τύχῃσι τῆς κατὰ τοὺς ἔρους τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ
ἀνηκούσης αὐτοῦ συντάξεως ὡς ἐὰν ὁ καταδικασθείς εἶχεν ἀποβιώσει».
Ἡ διευθύνσις σᾶς διαρθρώθη.— Κύριον Κ ω σ τ. Χ ρ ι σ τ ἄ κ η ν. Τὸ
Τὸ ζήτημα ἀνάγεται εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου. Ἡμεῖς
οὔτε προκλήρυσιν ἐκλογῆς ἐφημερίου δὲν δυνάμεθα νὰ δημοσιεύσωμεν εἰς
τὴν «Ἐκκλησίαν» ἄνευ ἐντολῆς τοῦ Μητροπολίτου. Ἴσως ἡ ἀνακρίνωσις
νὰ εἶχε θέσιν εἰς ἄλλο ἔντυπον. — Αἰδ. Ν. κ. Π. Θὰ λάβετε ὡς ἐφ'
ἄπαξ περὶ τὰς 12.500 δραχμάς. Ἐξ αὐτῶν θὰ κρατηθοῦν τὰ ὀφειλόμενα
δι' ἀσφάλιστρα εἰς τὸ Τ. Α. Κ. Ε. Διὰ τὸ ἕτερον ζήτημα σᾶς πληροφοροῦμεν
ὅτε τὸ σχετικὸν σχέδιον τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος εἶναι ἐτοιμον, κα-
ταβάλλονται δὲ προσπάθειαι διὰ τὴν ψήφισίν του. Δὲν γνωρίζομεν ὁμως
ἐὰν θὰ ἔχῃ ἀναδρομικὴν ἐφαρμογὴν, ἂν δηλαδὴ θὰ συμπεριλαμβάνωνται εἰς
τὴν παρὰ τοῦ ὡς ἄνω Ν. Διατάγματος ὑφισταμένην ἀνακατάταξιν καὶ οἱ
ἐξελθόντες τῆς ὑπηρεσίας ἐφημερίοι. Νομίζομεν ὁμως ὅτι τοιοῦτον τι δὲν
θὰ συμβῇ. Τὸν υἱὸν σας δύνασθε νὰ τὸν ἀποστείλῃται εἰς Ἀνώτερον Ἐκκλη-
σιαστικὸν Φροντιστήριον, ἀφοῦ ὁμως προηγουμένως ἀποφοιτήσῃ τοῦ Γυμνα-
σίου. Περὶ τοῦ ἄλλου ζητήματος ἀρμόδιος εἶναι νὰ σᾶς εἴπῃ ὁ Μητροπολίτης,
ὅστις θὰ τὸν χειροτονήσῃ.— Φ ι λ α κ ὀ λ ο υ θ ο ν Α. Β. Δυστυχῶς δὲν ὑ-
πάρχει εἰς τὴν ἀγορὰν τὸ βιβλίον τὸ ὁποῖον θέλετε. Ὅι ἀβίοι τῶν Ἀγίων»
τοῦ Μιχαὴλ Γαλανοῦ πωλοῦνται εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον τῆς Ἀποστολικῆς
Διακονίας. Ἀπευθυνθήτε: Βιβλιοπωλεῖον: Βιβλιοτικῆς Διακονίας, Ἰασιου
1, Ἀθῆναι. Τῆς «Πατρολογίας» ἔχουν ἐκδοθῆ μέχρι σήμερον 17 τόμοι,
οἵτινες καὶ κυκλοφοροῦν. Σᾶς ἀποστέλλομεν κατάλογον τῶν ἐκδόσεων τῆς
Ἀποστολικῆς Διακονίας, εἰς τὸν ὁποῖον σημειοῦνται καὶ αἱ τρέχουσαι τιμαὶ
τῶν βιβλίων τὰ ὁποῖα ἐπιθυμεῖτε. Εἰς τὴν α' Ἐκκλησιαννένεγγραφῆτε.—Αἰδ. Ν.
Ἐ φ η μ ἔ ρ ι ο ν Ἰ. Ν α ο Ὑ Ἀ γ. Ἀ π ο σ τ ὀ λ ω ν Μ. Ἡ ἐπιταγὴ σας
ἐλήφθη καὶ ἀπεσάλλησαν ταχυδρομικῶς τὰ ζητηθέντα βιβλία καὶ τεύχη.
Ὁφείλετε εἰσεῖτι 12 δραχμάς δι' ἔξοδα ταχυδρομῆσεως. Ἐφ' ὅσον ἔχετε
συμπληρώσει τὸ 75ν ἔτος τῆς ἡλικίας σας δύνασθε νὰ λάβετε σύνταξιν
λόγῳ γῆρατος (ὀρίου ἡλικίας). Αὕτη θὰ ἀνέλθῃ εἰς 760 δραχμάς περίπου μη-
νιαίως. Ὁ υἱὸς σας δὲν λαμβάνει σύνταξιν, ἐφ' ὅσον ἐσεῖς τῦρσκεισθε ἐν
ζωῇ. Ἄλλ' οὔτε καὶ μετὰ τὸν θάνατόν σας ἢ σύνταξις θὰ μεταβιβασθῇ εἰς τὸν
υἱὸν σας, δεδομένου ὅτι τοῦτος εἶναι ἤδη ἐνήλικος πρὸ πολλοῦ. Τὸ ὅτι ἀπε-

βίωσεν ἢ πρεσβυτέρα σας δὲν σημαίνει ὅτι ὀπωσδήποτε ἡ σύνταξις σας θὰ μεταβιβασθῆ εἰς οἰονδήποτε μέλος τῆς οἰκογενείας σας.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἄρχιμ. Παντελεήμονος Μπαρδάκου, Ὁ Πνευματικὸς καὶ ἡ ζωὴ του.—**Χ.**, Ἀδελφικὰ Γράμματα.—Ἀποσπάσματα ἀπὸ τὸν «Λειμόνα» τοῦ **Ἰωάννου Μόσχου**. (Μεταφρ. **Θεοδ. Σπεράντσα**).—**Βασιλ. Ἡλιάδης**, Ὁ Ἑλληνικὸς Ὀρθόδοξος χριστιανικὸς κόσμος κατὰ τὴν περίοδον αὐτῆς τῆς σαρανταήμερου περισυλλογῆς. Ἡ προετοιμασία γιὰ τὸ θαῦμα τῆς φάτνης τῆς Βηθλεέμ.—**Ανθίμου Θεολογίτη**, Φθινοπωρινοὶ στοχασμοί.—**Βασ. Μουστάκη**, Κηρύγματα εἰς τὰ Εὐαγγέλια τῶν Κυριακῶν τοῦ Ἑτους.—**Εἰδήσεις**.—**Εἰδήσεις** τοῦ Τ.Α.Κ.Ε.—Ἀλληλογραφία.

Ἐξεδόθη ὑπὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας
καὶ ἐτέθη εἰς κυκλοφορίαν τὸ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1959

(Συνταχθὲν ὑπὸ Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς)

Περιέχει : Πλὴν τῆς συνήθους ἡμερολογιακῆς ὕλης, τὴν τυπικὴν διάταξιν τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ καὶ ἀκριβῆ ἐκθεσιν τῆς διοργανώσεως καὶ τῆς δραστηριότητος τῶν τε Πρεσβυγενῶν Πατριαρχείων καὶ τῶν λοιπῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, εἰδικώτερον δὲ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, (Σελίδες 320+α'-ις)

Τιμᾶται δρχ. 20.

Εἰς ὁμαδικὰ παραγγελίασ παρέχεται ἔκπτωσησ 10 %.

Ὁ «Ἐφημέριος» εἶναι πρόθυμος νὰ δίδῃ ἀπαντήσεις εἰς ἐρωτήσεις ἐπὶ ἀποριῶν, ἀναφερομένων εἰς ζητήματα, τὰ ὁποῖα ἔχουν σχέσιν πρὸς τὸ ἔργον τοῦ Ἐφημερίου (ποιμαντικόν, λειτουργικόν κλπ.). Ἐπομένως οἱ εὐλαβέστατοι Ἐφημέριοι δύνανται νὰ ἀπευθύνουν πρὸς τὸν «Ἐφημέριον» ἐρωτήματα ἐπὶ τοιούτων ἀποριῶν. Αἱ ἀπαντήσεις εἰς αὐτοὺς θὰ δίδωνται εἰς τὴν σελίδα τῆς ἀλληλογραφίας, εἴτε εἰς ἄλλην εἰδικὴν σελίδα.